

DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 82.

Czwartek, 30 Marca (11 Kwietnia).

1867 r.

Wychodzi codziennie, oprócz dni następujących: po Świętach uroczystych i Niedziach. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, ulica Miodowa Nr. 487 i Kantorach. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 6, za 2-krotne kop. 9, za 3-krotne kop. 12. — Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się. — We wszystkim co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich.

Rok 4.

Prenumerata w Warszawie rocznie rs. 8. — Półrocznie rs. 4. — Kwartalnie rs. 2. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odnośzenia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przyjmuje się. — Numer pojedynczy kop. 5. — Za odnośzenie do domu, opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji na stacjach pocztowych w Królestwie i Cesarstwie Rocznie rsr. 9 kop. 20. — Półrocznie rsr. 4 kop. 60. — Kwartalnie rsr. 2 kop. 30. — Miesięcznie kop. 80.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Najwyższy ukaz. — Rada administracyjna. — Kancelarja rady administr. — Dyrekcja gł. tow. kredyt. ziemsk. — Nominacje. — Order. — Okólnik sztabu główne-go.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Wiadomości telegraficzne. — Kantory służących. — Tydzień giełdowy. — Prelekcja pr. Okolskiego. — Teatr w Radomiu — Kronika prowincjonalna. — Obrazy świętych. — Posiadłości rusko-amerykańskie. — Lord Stanley i kwestja luksemburska. — Anglja. Mowa lorda Stanleya. — Austrja. Stanowisko Austrji. — Zaprzeczenie. — Sprawa kroacka. — Choroba następcy tronu. — Francja. W. ks. luksemburskie. — Falszywe pogłoski. — Prawo pra owe. — Zebranie deputowanych. — Niemcy. Sprawa luksemburska. — Prusy. Sytuacja polityczna. — Parlament północno-niemiecki. — Włochy. P. Tonello. — Przesilenie gabinetu. — Wyciąg z najpoddanniejszego sprawozdania ministra sprawiedliwości za przeciąg czasu od 17 maja do 17 listopada 1860 r. — Korespondencja handlowa z Gdańska.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI. — Nowe dzieło, i t. d.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa,

dnia 29 Marca (10 Kwietnia).

Najwyższy ukaz z dnia 2 (14) marca, nadający generałowi piechoty Kuprejanowowi, posiadaczowi majoratu Wiewiec w powiecie petrokowskim, w także posiadanie folwark Kruplin w tymże powiecie, zamieszczony jest w dzisiejszym numerze *Warsz. Dniw.* (N° 72), w ruskim tekście.

Rada Administracyjna Królestwa postanowieniem z d. 3 (15) Lutego r. b. N. 1241, zapis sumy 3,000 falarów, od której procent ma być obracany na stypendjum naukowe dla Studenta wydziału Lekarskiego w Szkole Głównej Warszawskiej pod imieniem fundacji Augusta Wolfa, przez tegoż Augusta Wolfa b. Nauczyciela przy szkole Rabinów w Warszawie, a następnie Emeryta, w d. 8 Czerwca 1865 r. w Wrocławiu zmarłego, testamentem na dniu 18 Kwietnia 1863 r. prywatnie sporządzonym, a w dniu 10 Czerwca 1865 r. w Królewsko-Pruskim Sądzie w Wrocławiu ogłoszonym uczyniony, w myśl art. 910 K. C. z zachowaniem praw osób trzecich i pod warunkami bliżej w testamencie wyszczególnionymi, zatwierdziła.

Kancelarja Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego, wzywa niżej wymienione osoby, aby zgłosiły się do niej po odbiór rezolucji, w roku 1866 na zanesione prosby do JW. Hr. Namiestnika i Rady Administracyjnej Królestwa wydanych, a z powodu nie wskazania miejsca zamieszkania proszących, niedoręczonych: Bystry Ignacy, Brodowski Mateusz, Boas Lewek i Kempner Hersz, Blumengold Marjanna, Braun Izrael, Bodemer Henryk, Bonarewski Franciszek, Brochocki Walenty, Chumiński Piotr, Chelda Julusz, Chyczewski Czesław, Cynow Konstanty, Chodowiecki Konstanty Florjan, Dyruskin Hinda, Dobkowski Józef, Elbinowski Walenty, Erlich Izrael, Engel Mojżesz, Fagin Litman, Giergielewicz Jan, Grygorenko Aleksy, Gieraldowski, Szmigielski i Miecznikowski, Gierłowicz Cyprjan, Gajer Ludwik, Gąsiorowski Wojciech, Grochowska Pulcherja, Gelman Husyn, Henisz Karol, Jaroekie Marjana i Bronisława, Jankowski Antoni, Jabłoński Józef, Jaworska Kunegunda, Jaruszow v. Jeruszew Salomea, Kuźawski Franciszek, Kupczyk Lejbus, Królikowski Józef, Kunert August, Kuźawski Paweł, Kontowska Domicela, Kowalska Elżbieta, Karwowska Eugenia, Kwiatkowska Juljanna, Korytyńska Helena, Lothe Jakób,

Ludwig Julusz, Luboradzki b. Referendarz Stanu, Lewita Ojzer, Lukanin Szymon, Lukański, Łaguna Jan, Mentrel Gotfried, Mentz Karol, Mądrowicz Fajga, Morawska Aniela, Maruszewska Tekla, Nowosielski Julian, Negusz Spirydjon, Noskowski Zygmunt, Ostrowski Wojciech, Osipow Aleksy, Oraczewska Bronisława, Oborski Jan, Paluta Jan, Piotrowski Michał, Patzer Leopold, Polkowska Teodora, Puciatycki Lucjan, Puciatycki Tadeusz, Piątkowski Wincenty, Polinii Roman, de Polinii Aleksandra, Potocka Anna, Peplowska Małgorzata, Pankratief Agnieszka, Rejnert Teofila, Rejzacher Leokadja, Radziejewicz Michał, Rubinsztejn Berey, Regelman Ignacy, Rostkowski Antoni, Sadowska Teresa, Słodkiewicz Marjanna, Szabllicki Józef, Sejdenbeil i Fastag, Sielska Małgorzata, Szałowicz Kasylda, Unrug Józef, Wiktor Katarzyna, Wolanowska Marjanna, Wojtkowski Kazimierz, Warszawski Hersz, Walter majster mularski, Wojkowski Józef, Wolniewicz Sobestjan, Wiejsiejski Abram, Wodzyńska Józefa, Wegmajster Dawid, Wysocka Józefa, Zenowicz Antoni, Zypert Abraham, Zakrzewska Karolina, Zysiński Aleksander.

Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego. — Na skutek żądania przez stronę interesowaną wniesionego, a właściwymi dowodami popartego, i w zastosowaniu się do art. 3 Najwyższego Ukazu z dnia 14 (26) Grudnia 1865 r. o poszukiwaniu zagubionych lub skradzionych Listów Zastawnych lub Kuponów, podaje do powszechnej wiadomości, iż Mateusz Domański we wsi Urszulinie Gubernji Siedleckiej zamieszkały, utracił Listy Zastawne Okresu III Serji II Lit. C. Nr. 232,050, Lit. E. N. 282,511, 282,512, 282,513, 283,046, wszystkie z trzema kuponami, to jest od włącznie 1-go półroczu 1867 do włącznie 1-go półroczu 1868 r. Ostrzeżenie się przeto, że obieg powyższych Listów i należących do nich kuponów zakwestjonowany niniejszem zostaje, i że w skutek tego każdy nabywca Listu lub kuponu zakwestjonowanego byłby powołany przez poszkodowanego do rozprawy sądowej, o własność zakwestjonowanego Listu lub kuponu.

Nominacje. Przez Najwyższy rozkaz do wydziału wojennego, wydany z Petersburga, dnia 26-go marca, mianowani zostali: w kawalerji: Adjutant Jenerał-Feldmarszałka Hrabiego Berga, jako Namiestnika królestwa polskiego, sztab-rotmistrz lejbgwardji pułku grodzieńskiego huzarów baron *Brünnigk* — adjutantem przy tymże Jenerał-Feldmarszałku, jako Głównodowodzącym wojskami warszawskiego okręgu wojennego; w piechocie: zostający do szczególnych poruczeń przy Namiestniku królestwa polskiego, jenerał-major *Razwadowski* — komendantem warszawskim; pułkownik pułku litewskiego lejbgwardji *von Wendland* — dowódcą 120-go sierpuchowskiego pułku piechoty, w miejsce pułkownika *Zapolskiego*, przeznaczonego na gubernialnego naczelnika wojennego w Kamieńcu-Podolskim; w sztabie jeneralnym: adjutant Głównodowodzącego wojskami warszawskiego okręgu wojennego Jenerał-Feldmarszałka Hrabiego Berga, pułkownik *Zeumern* — przeznacza się do szczególnych poruczeń przy tymże Jenerał-Feldmarszałku, z pozostawieniem w sztabie jeneralnym. (*Rus. Inw.*)

Order. Najjaśniejszy Pan, w dniu 25 marca r. b. z powodu pięćdziesiątletniej rocznicy służby jenerał-adjutanta Ignatjewa, członka rady państwa, raczył zaszczyścić go najlaskawszym reskryptem, i w nagrodę długoletnich zasług udzielić mu oznaki orderu św. Andrzeja. (*Rus. Inw.*)

Okólnik sztabu głównego. Z powodu otwarcia ruchu na warszawsko-terespolskiej kolei żelaznej między Warszawą a Łukowem, główny sztab ogłasza: że przewożenie tą koleją wojskowych, rodzin ich i bagaży ma się odbywać, do czasu wydania nowego postanowienia o przewożeniu wojsk kolejami żelaznymi w Cesarstwie, na zasadzie najwyżej zatwierdzonej w dniu 9 (21) października 1864 r. koncesji, i stósownie do przepisów wydanych względem przewożenia wojsk i ich bagaży na kolejach warszawsko-wiedeńskiej i warszawsko-bydgo-

skiej. W wydawaniu biletów wojskowym z ich bagażami, naczelnicy wojskowi stósować się mają na pomienionych trzech kolejach do rozkazu ministra wojny z d. 11 lutego 1863 r. N. 50.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa,

dnia 29 Marca (10 Kwietnia).

Jak silnie niepokojące pogłoski wywołała we Francji sprawa luksemburska, pogłoski o których wspomina *La Patrie*, a których następstwem było spadnięcie kursu papierów na giełdzie, wskazuje to, że rząd za pomocą plakatów rozlepionych po prowincji, w zesłaniu niedzieli, zaprzeczył wieściom o wysłaniu ultimatum do Prus, a w poniedziałek w ciele prawodawczem, przez usta p. Moustier udzielił wyjaśnienia, których treść podał wczorajszy nasz telegram z Paryża. W Berlinie nie chciano wierzyć, aby same tylko obawy wojny spowodowały tak znaczne spadnięcie papierów na giełdzie paryskiej, i z powodu tego nowiniarze puszczali różne przerażające pogłoski, o których wzmiankuje *Nordd. A. Z.* Dzienniki prostują powtórzoną przez nas wczoraj wiadomość, jakoby minister niderlandzki, p. Van Zuylen, oświadczył, że ustąpienie Luksemburga nie doszło do skutku z powodu zbyt niskiej ceny ofiarowanej przez Francję; przeciwnie, minister ten oświadczył, że gdyby wynagrodzenie za Luksemburg miało być żądane, byłoby bardzo małe i nie dosięgałoby do połowy wartości dóbr rządowych, uznanych przez traktaty z 1816 r.

Dzienniki pruskie przypisują przesilenie ministerjalne, które nastąpiło we Florencji, obecnym zawikłaniem polityki międzynarodowej i z tego względu ubolewają nad usunięciem się p. Ricasolego, gorącego stronnika przymierza prusko-włoskiego, tembardziej, że miejsce jego zajął p. Ratazzi, mąż stanu znany ze swej przychylności dla Francji; wiadomo jednak, że przesilenie głównie było spowodowane przez politykę wewnętrzną.

W Konstantynopolu także przysposabiano się nowe przesilenie ministerjalne, którego znaczenia jeszcze nie można było ocenić. Reprezentanci Francji, Austrji, Prus i Włoch zbiorowo nalegali na Portę, aby zawarła z kandydatami rozejm, w celu zbadania zdania ludności, czy pragnie takowa autonomji, czy też przyłączenia do Grecji. Pełnomocnik angielski zalecał udzielenie jedynie autonomji; Porta jednak odrzuciła jedno i drugie rady, a jak mało myśli o ustąpieniu Kandji, wskazuje wyznaczenie na naczelnego wodza znajdujących się tam wojsk, Omer-paszy, którego zadanie będzie niełatwe, gdyż powstańcy wparli Turków do twierdzy. Jednocześnie uzbrojenia gorliwie były przyspieszane, wydano zakaz wywozu broni i wzmocniono korpus stojący na granicach Grecji.

Według wiadomości z Londynu, rząd hiszpański zaproponował gabinetowi angielskiemu oddanie na sąd polubowny cesarza Napoleona III, sporu co do statków *Tornado* i *Queen Victoria*. *Globe* jednak utrzymywał, według

doniesień z Madrytu, że Hiszpanja nie ustąpi, a poseł angielski w tem mieście gotował się do wyjazdu. Pogląd ten niejako potwierdza wiadomość o wysłaniu kilku statków pancernych angielskich z nad brzegów Malty ku wybrzeżom Hiszpanji.

Telegram z Nowego Jorku potwierdza wiadomość o porażce juarystów pod dowództwem Escobeda i znów podaje wieść, która raz okazała się myłą, jakoby prezydent rzeczpospolitej Haiti, Geffrard, zmuszony był ratować się ucieczką.

Wiadomości telegraficzne.

* **Konstantynopol, 25 marca (6 kwietnia.)** Ruskim poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny przy Porcie ottomańskiej, generał adjutant Ignatjew, wyniesiony został do godności ambasadora nadzwyczajnego. (*Rus. Inw.*)

* **Berlin, 7 kwietnia.** Wielki meeting ludowy odbył się tu dziś w Alhambrze. Uchwalono znaczną większością rezolucję następującej osnowy: Zgromadzenie oświadcza, że Luksemburg nie powinien być nigdy odłączony od Niemiec, że obowiązkiem jest ludu niemieckiego utrzymać całą siłę należność tej prowincji do Niemiec i że połączenie jej z państwem niemieckim powinno nastąpić bez najmniejszej zwłoki. Propozycja zarządzenia głosowania w Luksemburgu, ma być odrzucana bez wahania. (*Corr Hav. Bul.*)

* **Monachjum, 7 kwietnia.** Urzędowa *Baiersche Z.* powiada w artykule półurzędowym: Układy z Prusami dla uregulowania stosunków Bawarii ze związkiem północno-niemieckim, zastrzeżonych traktatem prąskim, nie zostały jeszcze wszczęte, i traktaty sekretne nie istnieją w tej kwestji. (*Tamże.*)

* **Londyn, 7 kwietnia.** Ministerstwo uważa propozycję p. Coleridge'a, która złożoną zostanie jutro w parlamencie, jako votum nieufności; ministerstwo rozwiąże parlament jeżeli propozycja ta zostanie przyjęta. Panuje przekonanie, że rozpoczynający się tydzień będzie burzliwy. (*Tamże.*)

* **Konstantynopol, 2 kwietnia.** Komisarz sułtański, Mustafa-pasza, wrócił z wyspy Kandji. Reprezentanci Francji, Prus, Austrii i Włoch, nalegają zbiorowo na Portę, ażeby zawarła z kandydatami zawieszenie broni i zapytała ludność chrześcijańską, czy życzy sobie autonomji, czy też wcielenia do Grecji. Ambasador angielski, który działa osobno, zaleca Porcie nadanie kandydom jedynie autonomji. Porta odrzuciła nateraz obie te propozycje, lecz przystąpiaby prawdopodobnie na nadanie autonomji. — Znaczne posiłki posyłane są na granicę grecką, gdzie obawiają się rozruchów. Powołano pod sztandary 20,000 milicji tureckiej. Obawiają się naruszenia spokojności w Konstantynopolu. Wywóz broni został wzbroniony. (*Tamże.*)

* **Nowy York, 6 kwietnia.** Potwierdza się wiadomość o porażce doznanej przez republikanów, dowodzonych przez Escobeda. Miramon (?) ściga Makymiljana, który cofa się do stolicy. Potwierdza się wiadomość o ucieczce z Haiti prezydenta Geffrarda. (*Biuro Reutersa.*)

* **Monachjum, 8 kwietnia.** Urzędowa *Baiersche Z.* oświadcza, że król miał zamiar przedsięwziąć czterotygodniową podróż, lecz nadmienienia, że projekt tej podróży został niezwłocznie zaniechany stanowczo z powodu stosunków politycznych, przybierających groźny kierunek. (*Wolff's T. B.*)

* **Londyn, 8 kwietnia.** Dwa angielskie statki pancerne odplynęły z Malty, prawdopodobnie do Kadyksu, z powodu znanej kwestji statku *Tornado*. — Z Nowego Jorku donoszą, że prezydent Johnson mianował generała Franc-Blair posłem Stanów Zjednoczonych w Wiedniu. (*Tamże.*)

* **Florencja, 6 kwietnia.** Przyjmując adresa podane przez obie izby, król oświadczył, że polecił Rattazemu utworzyć nowe ministerstwo, które ma przywieść do skutku pojednanie pomiędzy rządem i parlamentem. Król podniósł dalej tę okoliczność, że ze wszystkich terazniejszych zadań, kwestja finansowa jest najważniejszą; jest on do tego stopnia przeniknięty jej doniosłością, że uczynił z niej osobiste przedmiot szczególnych badań. (*Tamże.*)

* **Berlin, 8 kwietnia.** *Staats Anz.* donosi: Rząd zamierza zwołać sejm niezwłocznie po porozumieniu się z parlamentem północno-niemieckim w przedmiocie ustawy związkowej. Konferencje pełnomocników związkowych rozpoczną się 10-go b. m., dla ostatecznego naradzenia się nad zaproponowanymi przez parlament zmianami w ustawie. Rezultat tych nowych narad, zostanie prawdopodobnie zakomunikowany

po kilku dniach parlamentowi, albowiem rządy związkowe są dostatecznie poinformowane co do punktów zakwestjonowanych. Zgromadzenie się sejmu nastąpi prawdopodobnie wkrótce po świętach wielkanocnych. (*Tamże.*)

* **Wiedeń, 8 kwietnia.** Ambasador francuzki przy dworze tutejszym wyjeżdża dziś do Paryża; powrót jego spodziewany jest w przyszłym tygodniu. (*Tamże.*)

* **Bukareszt, 8 kwietnia.** Książę serbski spodziewany jest lada chwila w Bukareszcie w powrocie z Konstantynopola. (*Tamże.*)

* **Praga, 7 kwietnia.** Na odbytem dziś przed południem posiedzeniu klubu czeskiego postanowiono, nie posyłać deputowanych do rady państwa. Na jutrzejszem posiedzeniu sejmu, w razie zatwierdzenia wyborów z wielkich posiadłości ziemskich, czesi opuszczą *en masse*, z założeniem protestu, salę obrad i nie będą już brać udziału w tym sejmie. Na odbytem dziś wieczorem posiedzeniu klubu niemieckiego postanowiono, okazywać względem wszelkiej demonstracji Czechów spokój i umiarkowanie, pozostawiając takową uznaniu narodu. (*Die Presse.*)

* **Peszt, 8 kwietnia.** Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych złożyło kilku deputowanych, którzy zamianowani zostali urzędnikami, jak i sześciu ministrów, którzy byli zarazem deputowanymi, swoje mandaty. (*Cor. Bür.*)

* **Praga, 8 kwietnia.** Dekret cesarski oddany został jako projekt rządowy do druku, i zostanie rozdany pomiędzy deputowanych. Pp. Klaudy, Greger i środek izby przedstawili do odczytania podpisaną protestację z powodu mniemanej obrazy równouprawnienia językowego na pierwszym posiedzeniu izby przez nadmarszałka kraju, który sprawę tę w skutek danego przez siebie na ostatnim posiedzeniu objaśnienia, uważa za załatwioną. (*Tamże.*)

* **Bukareszt, 6 kwietnia.** Zawarty za dawnego rządu z domem Godillot kontrakt o dostawę umundurowania dla armji, rozwiązany został za uchwaleniem przez izbę wynagrodzeniem 4 milionów piastrow. Minister wojny złożył projekt organizacji armji, który izba przyjęła z wielkim zapalem. (*Cor. Bür.*)

* (Kantory służących). W 71-m numerze „Dziennika” roku przeszłego, z dnia 19 (31) marca, a więc przeszło rok temu, zamieściliśmy artykuł pod takim samym jak obecny tytułem i teje samej dotyczący kwestji. Ponieważ zbiegiem rozmaitych okoliczności ta kwestja pozostała dotąd nie rozwiązana i gdy dziś jeszcze istnieje ta sama przyczyna, która nam wówczas podała pióro do ręki — podnosimy ją na nowo, w nadziei, że obecna chwila dogodniejszą będzie do spełnienia błażej z pozoru, lecz w istocie ważnej dla wygody ogółu i dla moralnego stanu służ, reformy.

Mówiliśmy wtedy i powtarzamy to dziś jeszcze, że niezmierny upadek moralności w klasie służących i zepsucie ich, coraz więcej poczęły wzrastać, głównie od chwili gdy zwinęto biura kontroli służących przy właściwych cyrkulach policyjnych, a natomiast dozwolono otwierać prywatne kantory stręczenia służ, których liczba dość znaczna, istnieje dotąd, tuczona funduszem wydartym publiczności i krwawej pracy służących, opodatkowanych forsownie przez te, szkodliwe zarówno dla nich jak dla panów, zakłady.

Owczesnie, we wspomnianym artykule, przytoczyliśmy dokładne cyfry, określające liczbę zmian służby dokonanych w ciągu jednego roku, z których jedna przeszło 27,000 takich zmian wykazała. Obok tego, wykazaliśmy, że z pobieranej od panów i od służ przez kantory daniny przy każdej zmianie służ, łącząc w to i „wpisowe”, urasta corocznie potężna suma pochłaniana przez te kantory i przeznaczona na lusztki dla mnóstwa tak zwanych faktorów, obsługujących te uliczne kramy, w których biedne sługi jak owce strzyżone z grosza i sprzedawane bywają; głównie jednakże staraliśmy się zwrócić uwagę publiczną na to, że gdy w żywotnym interesie kantorów leżała i leży zawsze potrzeba jak najczęstszego przesiedlania służ z obowiązku do obowiązku, ażeby i od nich i od panów jak najczęściej brać opłatę faktorską — przeto kantory te starały się za pomocą pokątnej namowy skłaniać sługi do rzucania, bez żadnego nawet powodu, jednej służby dla przejścia w drugą. Naturalnym wpływem takiej strategii, była ustawiczna i wzajemna nieufność panów i służ i coraz gorsza konduita tych ostatnich, niedbających o względy i szacunek domu, w którym tylko na kwartalny popas stanęli. Co do nas, z obowiązku jaki ciąży na organie opinji publicznej patrzyliśmy ciągle na przebieg dalszych działań „kantorów” i na ich wpływ ciągle również szkodliwy — a utwierdziwszy się w przekonaniu, że złe istniejące przed rokiem, trwa dotąd bez najmniejszej na lepsze odmiany, — podnosimy na nowo teje samej kwestji,

zwracając uwagę sfer właściwych na coraz bardziej nagłą potrzebę zniesienia istniejących obecnie prywatnych kantorów dla służ a przywrócenia dawniejszych biór kontroli przy kancelarych cyrkulowych. Tym tylko sposobem, familijne domy w Warszawie będą miały jakowąś, coraz lepszą gwarancję moralnego prowadzenia się klasy służebnej, która w ostatnich czasach tyle wydała indywidualów nie wahających się w popełnianiu kradzieży, a czasem i morderstwa nawet. *Al.*

* (Tydzień giełdowy). *D. 25 marca (6 kwietnia).* Tydzień miniony dał nam znowu dowód wielkiej drażliwości giełd na wszelkie objawy polityczne, bo na wiadomość o interpelacji w parlamencie północnych Niemiec w sprawie luksemburskiej i odpowiedzi na takową przez hr. Bismarcka, wszystkie giełdy niemieckie i francuzkie ogarnął postrach, wyrażający się wybitną chęcią sprzedaży papierów dla wycofania gotówki z spekulacji, a następstwem tego, obniżeniem kursów dość znacznym. Giełda berlińska jako najbliższa miejsca groźnej interpelacji, najprzód też z postrachem owego ochłoneła; wszelako rozstrój usposobienia, paroprocentowym obniżeniem kursów spowodowany zachował się do końca tygodnia, w którym spotykamy się jeszcze na raportach giełdy berlińskiej z obniżeniem kursów naszych walut zawsze jeszcze $\frac{3}{8}$ — $\frac{3}{4}$ 0/0 wynoszącym. Giełda Petersburga, Rygi i Odesy, zachowały zupełną swobodę swoją nie odmieniając kursów swych weale, lub tylko w miarę miejscowych potrzeb swoich, bardzo drobnymi ulamkami. Stosunki nasze do giełd pruskich nie dozwoliły nam zachować się tak obojętnie jak giełdom Petersburga, Rygi i Odesy, bo każde obniżenie naszej waluty na giełdzie berlińskiej przeciwko nam jest wymierzone i nasze kosztuje pieniądze, jako interesowanych. Następnym takim położeniu rzeczy musiało więc być podniesienie na giełdzie naszej azja zagranicznego, które idąc w ślad stosunku naszej waluty na giełdzie berlińskiej, z początku wyższe, w końcu tygodnia wynosiło jeszcze na weksle pruskie $1 - \frac{3}{6}$ 0/0, (z $122\frac{1}{2}$, $122\frac{1}{6}$ na $123\frac{1}{2}$, 123), na londyńskie $1 - \frac{1}{3}$ 0/0, na paryżkie $1\frac{0}{10}$, na hamburskie $\frac{2}{3}$ 0/0; jeden tylko kurs weksli wiedeńskich obniżył się o $\frac{1}{3}$ do $\frac{1}{2}$ 0/0, i obroty w wekslach tygodnia upłynionego nie były wielkie a nawet do średnich policzyć się nie dadzą, inaczey podwyższenie azja byłoby niechybnie znacznie większe. Ruch w papierach publicznych i w tym tygodniu dosyć był ograniczony. Obniżenie kursu naszych listów zastawnych na giełdzie berlińskiej i u nas się odbiło obniżeniem kursu listów pierwszej serji po dokonaniem losowaniu o $\frac{5}{6}$ 0/0, i drugiej serji o $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{6}$ 0/0; widocznie przebiega się brak kapitałów, które się do innych zwracają papierów, wyższy im przynoszących dochód. Najjawniejszy dowód tego widzimy w pokupie listów likwidacyjnych, których poszukiwano codziennie i w dość znacznych sumach; kurs ich podniósł się o $\frac{2}{3}$ — $\frac{3}{4}$ 0/0. Pięcioprocentowych biletów banku cesarstwa obrócono nie wielkie sumy po obniżonym kursie; 4to-procentowe metaliki zaś poszukiwano codziennie. Pożyczka premjowa nie cieszy się już swą wziętością dawniejszą; kurs jej pozostał tylko nominalny; emisja druga częściej wprawdzie była żądana: mimoto kurs jej obniżył się o $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ 0/0. W akcjach kolei żelaznych nadzwyczaj mały był obrót, ograniczający się do większej sumy terespolskich i warszawsko-wiedeńskich po niższych, i do paru sum bydgoskich po wyższych kursach. Akcij rosyjskich weale nie ofiarowano, a w fabryczno-łódzkich nie słyszeliśmy o żadnej tranzakcji. (*Gaz. Hand.*)

* (Prelekcja prof. Okolskiego). Wczoraj w auli szkoły głównej na korzyść niezamożnych studentów teje szkoły, profesor i doktor prawa p. Okolski miał pierwszy z dwóch zapowiedzianych odczytów „O znaczeniu miast i instytucji miejskich.”

* (Teatr w Radomiu). Otrzymałmy korespondencję z Radomia, donoszącą nam o przybyciu tam warszawskiego dramatyka z Lublina pod dyktando pana Trapszy, które w zeszły poniedziałek miało dać pierwsze przedstawienie.

* (Kronika prowincjonalna). W dniu 15 (27) lutego w m. Łowiczu, skutkiem złego stanu komina zapaliły się sadze, przez co właściciel domu poniósł nr. 60. — W dniu 2 (14) marca we wsi Popieczkach (w pow. wolkowskim) spalił się dom z zabudowaniami gospodarczymi, 3 konie, 6 sztuk rogacizny, 4 owiec i 7 wieprzy, oszacowanych na rs. 440. — W dniu 8 (20) marca, we wsi Swidrach, (w pow. minskim) spalił się dom, stodoła, młockarnia i inne zabudowania gospodarcze wraz z inwentarzem tam znajdującym się, do włościanina Jesiotra należące, otakrowane na rs. 700. — W dniu 14 (26) lutego, we wsi Suchawola (w pow. radińskim) z niewiadomej przyczyny spalił się w gorzelnii 400 wiader spirytusu, zaasekurowanego na rs. 2,000. — W dniu 6 (18) lutego w nocy, niewysledzeni dotąd zbrodniarze okradli w sprzętach kościół w m. Wysztynacu na rs. 32 kop. 10. —

W dniu 4 (16) marca w lesie należącym do dobr Chożary (w pow. chołmskim), znaleziono w rowie przy drodze zwłoki zamordowanego człowieka, jak się zdaje węgierskiego kramarza, roznoszącego po wsiach rozmaite drobne towary. — W dniu 12 (24) lutego mieszczanin m. Łomaz, Jan Arseniewicz, zabity został w lesie, przy cięciu drzewa, siekierą, przez mieszczanina z tegoż miasta Nieczepuszczuka za to, jakoby Arseniewicz wyrzucił mu kradzież pszenicy u właściciela folwarku Łomaz, Szeligi. — W dniu 12 (24) lutego na drodze niedaleko młyna Rudka (w pow. bielskim), strażnik leśny Gormida, zabił siekierą włościanina wsi Studzianki, Szynejkę, mając go w podejrzeniu o spełnienie defraudacji leśnej. — W dniu 14 (26) lutego we wsi Kołody (w tymże powiecie), niewiadomo przez kogo zamordowaną została w mieszkaniu własnym starozakonna Ita Rumsztein. Zabójca rozbiwszy kufer skradł wszystko co tylko w niem się znajdować mogło, zabrawszy nadto flaszkę z wódką i kilka wiązek cebuli. — W dniu 19 lutego (1 marca) we wsi Tynianec (w pow. brezińskim), w gorzelni pękł kocioł parowy, skutkiem czego od poparzenia się ponieśli śmierć parobcy, przesy podani, Mateus Wawrzykiewicz, Jan Siniarski i Kazimierz Swięży. — W dniu 3 (15) marca we wsi Cholmnie (w pow. kolńskim) z tejże samej przyczyny utracił życie parobek Podlewski. — W d. 23 lutego (7 marca) w m. Różanie (w pow. makowskim) dzieci starozakonnego Moszka, wyszedłszy na ulicę i spostrzegłszy wilka, ze strachu skryły się do sieni, lecz wilk rzucił się za nimi i porwał pięcioletnią dziewczynę Chanę-Raję, którą ukąsił w twarz. Na krzyk przybiegła macocha tejże dziewczyny, natenczas wilk popuściwszy dziecko rzucił się na nią i zaczął szarpać ubranie; nadbiegli na pomoc ludzie odstraszyli wilka, który niezrobiwszy żadnej więcej szkody uciekł. — W dniu 20 lutego (5 marca) we wsi Nieciecz (w pow. sokołowskim) dwóchletnie dziecko, włościanina Ziembły, Marjanna, pozostawione bez dozoru w domu, zapaliwszy na sobie koszulę, tak momentem uległo poparzeniu, iż w godzinę życia zakończyło. — W tygodniu upłynionym było pożarów 8 (w tej liczbie 1 z rozmyślnego podpalenia). — Umarło: nagle 17 (w tej liczbie z pijaństwa 2), gwałtowną śmiercią 3, z rozmaitych wypadków 8, utonął 1, zmarło 2, spaliło się 2 (dzieci), z poparzenia się 4. Ciał martwych wykryto 3.

* (Obrazy świętych). Najjaśniejszy Pan, uwzględniając potrzeby kościołów prawosławnych w djecezjach zachodnich, najlaskawiej raczył przeznaczyć dla niektórych z nich 25 obrazów świętych w kosztownej oprawie srebrnej wyłaczanej; które też z najwyższego polecenia nadesłane zostały tajemnemu radcy Batuszkowowi, dla rozdania kościołom, podług jego uznania. W wykonaniu tej najwyższej woli, obrazy te rozdzielono jak następuje: 10 obrazów oddano dla cerkwi djecezji litewskiej, 3 — połockiej, 3 — mohylewskiej, 2 — mińskiej, 2 — kijowskiej, 3 — wołyńskiej i 2 — podolskiej. (Rus. Inw.)

* (Posiadłości rusko-amerykańskie). Journ. de St. Pet. z 26 marca (7 kwietnia) pisze: „Wiadomość telegraficzna o ustąpieniu naszych amerykańskich osad Stanom Zjednoczonym, wywołała w niektórych naszych dziennikach sądy, co najmniej przedwczesne. Żeby ocenić jak należy umowę, konieczne trzeba znać jej szczegóły, pobudki i znaczenie. Wszystko, co możemy powiedzieć w obecnej chwili, ogranicza się na tem, że umowa, obustronnie korzystna, ochraniająca nabyte prawa, a której szczegóły będą ogłoszone w swoim czasie, tem bardziej jest prawdopodobną, iż może mieć następstwem ożywienie handlu w naszych portach Wschodniej Syberji, badanie nowego ruchu posiadłościom, z pożytków których nie mogliśmy korzystać jak należy, i nakoniec zapewnienie zupełnego zaspokojenia handlowych i politycznych interesów dwóch stron umawiających się, na oceanie Spokojnym*.

* (Lord Stanley i kwestja luksemburska.) Z powodu zajęcia obudzonego, przez sprawę luksemburską, podajemy tu szczegółową treść, według Timesa, odpowiedzi lorda Stanley na interpelację Sir Roberta Peel, na posiedzeniu izby gmin 5-go b. m. Odpowiedź tego ministra, niedokładnie przytoczona przez dzienniki paryżkie, zawiera ciekawe wyjaśnienia o całym biegu układów. Stwierdziwszy, że układy były wszczęte przez króla niderlandzkiego, pod potrójnym warunkiem: wynagrodzenia pieniężnego, zgody ludności, i zgody wielkich mocarstw a szczególnie Prus, lord Stanley dodał, że kiedy rzecz ta doszła do wiadomości rządu pruskiego, odwołał się on, przed kilkunastu dniami, do mocarstw podpisanych na traktacie z 1839 r. W odezwie do gabinetu angielskiego, postawione były dwa pytania: pierwszy, czy będzie usiłował odradzić królowi ni-

derlandzkiemu wymagane ustąpienie? drugie, jak się zapatruje na rękojmię zawarowaną w wspomnianym traktacie? Na drugie pytanie, lord Stanley, przedstawiając naprzód konieczność porozumienia się z innymi mocarstwami podpisanymi na traktacie, udzielił dwójznaną odpowiedź, lecz nie tak, iż wątpił aby wspomniana rękojmia dała się zastosować do obecnego wypadku. „W istocie”, mówił on, „rękojmia miała na celu obronę interesów króla niderlandzkiego, jako wielkiego księcia luksemburskiego, i utrzymanie nietykalności jego terytorjum. Jeżeli zaś król niderlandzki zrzekał się dobrowolnie swych interesów w Luksemburgu, interesa te przestawały wchodzić do sprawy, która obecnie stawiając się pomiędzy Niemcami a Francją, przedstawiała się z zupełnie innego stanowiska. Ani teraz, ani w żadnej innej epoce, Anglja nie zobowiązała się bronić nietykalności Niemiec, które zresztą dziś są dość silne do bronięcia jej własnymi siłami.” Wbrew zdaniu sir Roberta Peel, lord Stanley nie sądził aby powinność Anglii zobowiązywała ją do przeszkodzenia umowie, której rezultatem byłoby małe powiększenie terytorjum Francji, tem bardziej, że rząd i lud angielski przystały a nawet zatwierdziły ogromne powiększenie potęgi Prus w skutku ostatniej wojny. Co do pierwszego pytania lord Stanley oświadczył, że tem bardziej uznawał za właściwe odmówić wszelkiego wstawiania się do króla niderlandzkiego, że ustąpienie zezwalało naprzód od zezwolenia ludności, potem od zezwolenia Prus, które nie zdawały się usposobione do udzielenia takowego. Tymczasem został upoważniony przez posła króla niderlandzkiego do oświadczenia, że rząd holenderski zaniechał zamiaru ustąpienia. „Sądzę zatem” dodał lord Stanley, „że kwestja jest ukończona co się tyczy Niderlandów. Czy to położy koniec kwestjom mogącym z tego wyniknąć, tego powiedzieć nie podobna. Wszelako jeżeli ta sprawa będzie na nowo podjęta, to chyba w innym kształcie i w innych zupełnie okolicznościach, i jedynie mogą oświadczyć, iż mieliśmy zupełną słusność, nie mieszając się do transakcji, która mogła i może jeszcze mieć bardzo ważne następstwa, lecz w której nasze interesa ani bezpośrednio, ani pośrednio nie były uwikłane i w której zupełnie jesteśmy wolni od wszelkich zobowiązań. Szanowny baronet (sir Robert Peel) mówił o bezpieczeństwie Belgji; bezpieczeństwo to jest zupełnie inną kwestją. Pod tym względem zobowiązani jesteśmy przez rękojmię udzieloną przez nas stanowczo, po dojrzałej rozwadze; lecz w biegu obecnych układów, kwestja bezpieczeństwa Belgji wcale nie była dotykana.” Kiedy sir Robert Peel nalegając zapytał się, czy chwilowe wyrzeczenie się ustąpienia przez króla niderlandzkiego, było następstwem uwag Anglii łącznie z uwagami Rosji, lord Stanley powtórzył, że Anglja uznawała za stosowne nie wynurzać swego zdania z powodów powyżej przytoczonych. „Co zaś do Rosji”, dodał, „nie mam najmniejszej wiadomości o jakiegokolwiek protestacji ze strony tego mocarstwa.”

Anglja.

* (Mowa lorda Stanley'a). W mowie mianej przez lorda Stanley'a w izbie gmin, uderza przedewszystkiem łatwość, z jaką angielski minister spraw zagranicznych unicestwia gwarancję, jakiej wielkie mocarstwa europejskie podjęły się względem warunków traktatu z 19 kwietnia 1839. Lord Stanley sądzi, że od chwili, w której król holenderski zgadza się na dobrowolne pozbycie się wielkiego księstwa luksemburskiego, którego posiadanie zagwarantowanemu mu zostało traktatem pomienionym, mocarstwom podpisanym na tym traktacie nie pozostaje jak zgodzić się na to. Lord Stanley nadmienia wprawdzie, że Prusy nie udziela nigdy swego przyzwolenia na projektowane odstąpienie, i że ponieważ samo zgodzenie się króla holenderskiego jest zawieszonym od przyzwolenia Prus, przeto nie ulega wątpliwości, że odstąpienie, o którym mowa, nie przyjdzie do skutku; to przekonanie ministra spraw zagranicznych, zmniejszy bezwątpienia w obec Francji grzeszność, z jaką lord Stanley nie przyznał w teorii wielkiej doniosłości zobowiązaniom wpływającym z traktatu z r. 1839. (Nordd. A. Z.)

Austria.

* (Stanowisko Austrii). Wiedeń, 8 kwietnia. Wien. Abp. pisze: Co się tyczy stanowiska Austrii, N. Fr. Presse mówiąc dziś o kwestji pałacej, zwraca uwagę na to, że tymczasem mało nią się zajmują. Półrządowe dzienniki wiedeńskie przestały pisać o przymierzu Austrii z Francją przeciwko Niemcom, i teraz mówią tylko o przychylniej dla Niemiec neutralności na przypadek wybuchu wojny niemiecko-francuzkiej. Z naszej strony upraszamy N. Fr. Pr. o wskazanie artykułów i oznaczenie bliższe źródła, które to dzienniki półrządowe przemawiały

za przymierzem Austrii z Francją przeciwko Niemcom. Po otrzymaniu dopiero odpowiedzi, powrócimy raz jeszcze do tej sprawy.

* (Zaprzeczenie). Mém. dipl. otrzymał z Wiednia następującą depezę telegraficzną: Wiedeń, 5 kwietnia. Telegram komunikowany przez Biuro Reutersa dziennikom angielskim, według którego Austria przyrzekła p. Bismarckowi przystąpić, w razie niebezpieczeństwa, do wspólnego działania z Niemcami, jest pozbawiony wszelkiej wiarygodności. Gabinet austriacki oświadczył przeciwnie jeszcze w ostatnich czasach, z powodu traktatów przymierza zawartych pomiędzy Prusami i państwami południowymi, że Austria od czasu swojego wyjścia ze związku niemieckiego, troszczy się tylko o swoje własne interesa.

* (Sprawa kroacka). Pesti, 7 kwietnia. Na odbytej dziś wieczorem konferencji stronnictwa Deaka zakomunikowano projekt rezolucji, który zostanie jutro przedstawiony izbie. Projekt ten zastrzega całość korony węgierskiej i żąda, ażeby Kroacja reprezentowaną była na akcie koronacji przez delegacje. Pozostawiono do woli, czy Kroacja sama od siebie wybierze delegacje, czy też w połączeniu z sejmem węgierskim. Dyplom inauguracyjny dla sejmiku kroackiego jest równobrzmiący z dyplomem węgierskim. (Wien. Abp.)

* (Choroba następcy tronu). Wiedeń, 8 kwietnia. Następcą tronu zachorował na ogólny katar wymagający długiego leczenia. Po kilka jednak godzin dziennie nie kładzie się do łóżka. (Wien. Abp.)

Francja

* (W. księstwo luksemburskie). Mém. Dipl. pisze: „Wiadomo dobrze w Berlinie, że Francja uważa wszelkie mieszanie się Prus do kwestji luksemburskiej za przeciwne prawu międzynarodowemu. Nie obawiamy się zająć za daleko oświadczać, że Francja nie zmieni za nic w świecie swego sposobu zapatrywania się i że nie zezwoli na mieszanie się gabinetu berlińskiego do sprawy należącej wyłącznie do kompetencji króla holenderskiego, jako jedynego posiadacza Luksemburga. Chodzi przeto, jak widzimy, nie tylko o odstąpienie Luksemburga, lecz także o ważne zasady, interesujące niepodległość wszystkich rządów. Niemożliwe są w tej kwestji żadne ustępstwa, jeżeli nie uciszy się namiętnie obudzona drażliwość Niemiec.” Na to Nordd. A. Z. odpowiada: „Nie możemy jak tylko pochwalić takie rozumowanie. Dowodzi ono w każdym razie, że w Austrii wzięło górę przekonanie, iż sprawy niemieckie, jako takie, nie obchodzą już cesarstwo austriackie. Im bardziej przekonanie to wzmożni się w Wiedniu, tem będzie lepiej.” Dalej toż pismo pisze: Prasa angielska uważa wprawdzie kwestję luksemburską, jako taką, za usuniętą, lecz obawia się, ażeby sprawa ta nie posłużyła starym stronnictwom za powód do obudzenia gniewu ludu francuzkiego w sposób niebezpieczny. Liczne pisma dowodzą obszernie, że Francja nie ma żadnego powodu do uzalania się na ujme swjej godności i że Luksemburg ani by powiększył jej dobrobytu, ani też nie wzmocniły jej linii granicznej, podczas gdy też same pisma podnosiły przed paru jeszcze dniami tę okoliczność, że Luksemburg byłby dla Francji dobrą stacją dla marszu do krajów nadreńskich i do Belgji. Times znajduje trudnem do zrozumienia, jak potężne państwo, jakim jest francuzkie, może przywiązywać tak przesadzoną wartość do nieznacznego i niekorzystnego nabytku; pismo pomienione wynurza nadzieję, że francuzi nie dadzą się już nigdy unieść tradycjom cesarstwa, zależącym na rozprzestrzenianiu terytorjów za pomocą wojny. Taka jest główna treść drugiego artykułu, który Times podaje w tej kwestji. Herald, który dawał już prusakom dobrą radę, ażeby za pomocą takiej okruszyny, jaką jest Luksemburg, uciszyli gniew i zemstę Francji, powiada obecnie: Nie można wcale żartować z takim uczuciem, jakie zawałdnęło narodem niemieckim. Niemcy nie są już dawnymi Niemcami. Zdaje się, że pełne siły wyrazy Bismarcka urzeczywistniły się już w połowie.

* (Kwestja luksemburska). Paryż, 7-go kwietnia. La France pisze: Niemcy tylko same sprzeciwiają się odstąpieniu Luksemburga. Cesarz dawał dotychczas Niemcom dowody swoich wielkich sympatij, ale może nadejść godzina, w której rząd zmuszony będzie pójść za głosem godności narodowej, gdyby upornie odmawiano rękojmij odpowiedzi naszymu słusznemu wpływowi. Liberté o układach w sprawie luksemburskiej powiada: Gdyby Prusy przyłączyły do siebie Luksemburg, byłoby to ciężką klęską dla naszego honoru; gdyby Prusy jeszcze jeden tydzień trzymały załogę w Luksemburgu, byłoby to dla nas upokorzeniem i hańbą przyczy-

nioną naszymu honorowi. Jeśli Prusy opuszczą Luksemburg, to pokój zostanie na pewien czas utrzymany. Jeżeli zaś Prusy pozostawią swoją załogę albo też domagać się będą zburzenia twierdzy, będzie to dla nas upokorzeniem, jakiego Francja nie przywykła znosić. Ten sam dziennik donosi: Marszałek Forey odjeżdża jutro dla objęcia dowództwa w obozie pod Chalons.

* (Fałszywe pogłoski). *Paryż, 7-go kwietnia. La Patrie* pisze: „Kwestja luksemburska podlega wspólnemu prawu. Zanim ją opinja publiczna zrozumie, przechodzić musi przez rozległe sądy twórców fałszywych nowin i polemiki drażliwej. Mówiono o radzie nadzwyczajnej odbytej w piątek o północy, tej tajemniczej godzinie, przez cesarza, na której postanowiono wypowiedzieć wojnę Prusom; jest to fałsz! Mówiono o wysłaniu do Berlina *ultimatum*, domagającego się, ażeby rząd pruski w przeciągu czterdziestu ośmiu godzin odwołał swoją załogę z twierdzy luksemburskiej; jest to fałsz! Mówiono o powołaniu niezwłocznym marszałka Mac-Mahon do Paryża; jest to fałsz! Mówiono o utworzeniu obozu z 100,000 ludzi na granicach wschodnich; jest to fałsz! Mówiono nareszcie o przesłaniu radzie stanu projektu pożyczki 300 milionów; jest to fałsz! Oby już raz opinja publiczna otrząsała się z ciężaru tych głupstw i oszustw! Nie wystawiamy się na śmiech cudzoziemców, albo raczej nie utwierdzamy w nich przekonania, że te przestrochy giełdowe są odbiciem naszego ducha, i że te polemiki są wyrażeniem naszych uczuć politycznych!”

* (Prawo prasowe). Opozycja lewej strony ma złożyć kilka poprawek dotyczących prawa prasowego. Pp. Havin i Guérout zgadzając się w zupełności na zmiany projektowane przez opozycję, sformułowali szereg poprawek co do zmniejszenia opłaty stempla od dzienników, co do dochodzenia za przestępstwa prasowe i co do artykułu prawa odnoszącego się do wspólnego przewinienia nakładców. (*La Fr.*)

* (Zebrania deputowanych). *Mém. dipl.* donosi, że ponieważ zbieranie się deputowanych w kołach prywatnych zwróciło na siebie szczególniejszą uwagę rządu i wywołało jego troskliwość, członkowie koła anti-postępowego z ulicy Arcade, postanowili już się nie zgromadzać.

Niemcy.

* (Sprawa luksemburska). *Nordd. A. Z.* pisze: Opinja publiczna w Niemczech daje codziennie niewątpliwe dowody swego zapatrywania się na teraźniejszą sytuację. W Niemczech południowych miały już miejsce liczne manifestacje w duchu prawdziwie narodowym, i wychodzą na jaw coraz nowe objawy tegoż ducha; w sejmie bawarskim podpisywany jest adres, oświadczający się w dobitnych wyrażeniach za utrzymaniem całości narodowej Niemiec; we wszystkich w ogóle krajach niemieckich, rozprawy, które miały miejsce 1-go b. m. w parlamencie północno-niemieckim, znalazły jak najżywszy odgłos, i nie ulęga jak najmniejszej wątpliwości, że kwestja luksemburska, w razie przyjęcia groźniejszej postawy, zastanie Niemcy zgodnemi i zdecydowanemi.

Prusy.

* (Objecna sytuacja polityczna.) *Nordd. A. Z.* pisze pod datą 8-go b. m.: „Cały szereg jak najbardziej niepokojących pogłosek obiegał wczoraj po Berlinie. Usiłowano objaśnić sobie niespodziane obniżenie kursów na sobotniej giełdzie paryskiej, i mówiono to o bolesnej stracie, jaką miała jakoby ponieść rodzina cesarsko-francuzka, to o zamachu na życie cesarza Napoleona, to nareszcie o rozruchach robotników w prowincjach cesarstwa; słowem, szukano wszelkich możebnych powodów do tego zjawiska finansowego. Aż do chwili otrzymania dalszych wiadomości, nie chciano wierzyć, ażeby obniżenie kursów spowodowane zostało obawą wojny. Okoliczność ta charakteryzuje sytuację. Decyzja co do wojny lub pokoju nie w Berlinie powzięta zostanie.

* (Parlament północno-niemiecki). *Berlin, 8 kwietnia.* Parlament przyjął na dzisiejszym swem posiedzeniu artykuły 59—64 i odrzucił postawione poproszenia. Komisarz związkowy generał Podbielski daje wyjaśnienia co do art. 59-go, podług którego wodzowi naczelnemu związku służy prawo ustanawiania siły liczebnej bataljonów. Za całość taktyczną przyjęty być powinien pułk. Przewyżka kontyngensu używaną będzie tam, gdzie zabraknie ludzi do ukompletowania pułku. Parlament odrzuca także proponowane przez Waldecka i Dunckera artykuły dodatkowe, podług których prezydium związkowe winnoby mianować odpowiedzialnych ministrów wojny i marynarki. Przeciw tej propozycji przemawiają deputowani Michaelis, Braun i Gneist.—Parlament załatwia następnie rozprawy ogólne nad rozdziałem o

finansach. Komisarz związkowy Heydt oświadcza: Wnioski postawione robią ujmę zasadzie zabezpieczenia dochodów. Prawo budżetowe nie powinno naruszać postanowionej siły liczebnej armji. Wydatki wyniosą około 75, a dochody 50 milionów. Samo prezydium nie może pokryć brakujących 25 milionów i musi być upoważnione do rozpisywania udziału w tej sumie państw związkowych. Rząd zgadza się na poprawkę w przedmiocie prawa uchwalania przez parlament pożyczek i nie będzie sprzeciwiać się składaniu budżetu i obradom nad nim; lecz nie może on zezwalać na wykreślenia w dochodach stałych. Okres trzyletni wydaje się rządowi najstosowniejszym. Minister wojny Roon przemawia za poprawką Bethusy'ego.—Prezes zawiadamia, że rozprawy przygotowane ukończone zostaną we środę. We wtorek odbędzie się posiedzenie wieczorne. Rozprawy ostateczne rozpoczną się w przyszły poniedziałek. (*Wolffs T. B.*)

Włochy.

* (P. Tonello), jak o tem już donoszono, opuścił Rzym po spełnieniu w części powierzonej mu misji. Donoszą z Florencji, że rząd włoski ma zamiar ustanowić w Rzymie stałe poselstwo, które powierzone być ma p. Vegezzi. (*La Fr.*)

* (Przesilenie gabinetu). Dzienniki florenckie wypowiadają jednoznacznie surowe zdanie o zaszłym dopiero co przesileniu gabinetu; zarzucają mu nieparlamentarny charakter, przepowiadają z tego złe następstwa i zdyskredytowanie rządu parlamentarnego, jeśli tak nadal jak dotąd, jedno ministerstwo po drugim będzie się usuwało, a stan rzeczy przez to się nie polepszy. Okoliczność ta, że baronowi Ricasoli nie udało się utworzyć gabinetu odpowiedniego większości izby, odsłania bolesną ranę Włoch i dowodzi, że dyplomaci włoscy za bardzo kierują się polityką osobistą. *Gaz. di Venezia* mówi prócz tego, że główną przyczyną, dla której p. Ricasoli nie mógł pod swoim przewodnictwem utworzyć nowego gabinetu, jest dekret z d. 28 z. m. nadający prezesowi ministrów obszerne pełnomocnictwo, dalej nowy plan finansowy p. Sella, mający na celu zaprowadzenie nowych podatków i redukujący znacznie urzędników w ministerjach i prefekturach, które to środki uważane są przez wielu za bardzo radykalne. Co do zlikwidowania dóbr kościelnych, mówią, że dom Rothschilda zaforszysuje na nie 500 milionów. *G. di Venezia* donosi także, że w programie nowego gabinetu przyjęto zupełne zrzeczenie się Rzymu jako stolicy Włoch. (*Wien. Abp.*)

Wyciąg z najpoddanniejszego sprawozdania ministra sprawiedliwości za przeciąg czasu od 17 maja do 17 listopada 1866 r. (*).

I. Wprowadzenie w wykonanie ustaw sądowych z 20 listopada 1864 roku i działalność nowych władz sądowych.

a) Urządzenie lokali dla nowych władz sądowych.

Wszystkie budowy i przeróbki w gmachach przeznaczonych na lokale dla władz sądowych izb sądowych petersburskiej i moskiewskiej, dochodzące w niektórych wypadkach do ogromnych rozmiarów, jak na przykład przerobienie starego arsenału w St. Petersburgu, z powodu krótkości czasu i licznych warunków w lokalach, spowodowanych przez nowy porządek postępowania sądowego, mogły być ukończone na dzień otwarcia władz sądowych, tylko przy szczególnie przyspieszonych robotach. Nadzór nad robotami w dwóch stolicach poruczony był osobnym urzędnikom ministerstwa sprawiedliwości, a w miastach gubernialnych i powiatowych, do prowadzenia robót wiele pomagał czujny nadzór ze strony miejscowych gubernatorów i znaczne ofiary miejscowych kupiectwa i ziemstwa; przytem nie można nie wspomnieć z wdzięcznością i o wzmocnionem i pożytecznem współdziałaniu, okazanem przez centralny zarząd ministerstwa spraw wewnętrznych, a w szczególności przez znajdujący się przy nim techniczny komitet budowniczy. Najjaśniejszy Pan raczył osobiście oglądać roboty co do przerobienia starego arsenału; roboty co do urządzenia lokali dla reszty władz sądowych, dokonane zostały równie zadowolniająco, a wymagane na nie wydatki, okazały się nie tak uciążliwymi, jak zdawało się z pierwotnych przypuszczeń. Przyniesienie gmachów w St. Petersburgu i Moskwie, wymagało, niewątpliwie znacznej sumy, mianowicie do 338,000 rsr.; ale należy mieć na uwadze, że za te pieniądze urządzone lokale dla dwóch departamentów kasacyjnych senatu, czterech departamentów izb sądowych i dwunastu wydziałów sądów okręgowych, na kancelarje tych 18 władz i dla zostających przy nich urzędników prokuratoryjnych nadzoru, z ich kancelarjami. Przeciwnie, urzą-

(*) Wyciąg ten podajemy z *Rus. Inw.* (Patrie *Dzien. Warsz.* N° 80).

żenie lokalów w miastach gubernialnych i powiatowych, nie wymagało wielkich wydatków, ponieważ na 14 sądów okręgowych okręgów st.-petersburskiej i moskiewskiej izb sądowych, wydano średnio na każdy po 7,000 rsr. Wydatek skarbu państwa na przysposobienie tych budowli, zmniejszył się w skutku poczynionych przez zgromadzenia ziemskie i gminy miejskie ofiar, za które oznajmione im zostało Najwyższe podziękowanie. Przy ogólnem współczuciu dla przekształcenia sądowego, nie można nie spodziewać się i w przyszłości takiego samego współdziałania ze strony wszystkich stanów, w miejscowościach, do których będzie rozciągnięte wprowadzenie reformy i dla tego nieomal nie można obawiać się jakichkolwiek szczególnie uciążliwych dla skarbu państwa wydatków.

Przygotowanie dla wszystkich nowych władz sądowych, niezbędnych upiększeń i mebli, jak również osobnych znaków dla sędziów pokoju i woźnych sądowych, w skutku przedsięwziętych ze strony ministerstwa sprawiedliwości środków dla zmniejszenia wydatków na te przedmioty, także nie wymagało zbyt znacznych rozchodów. Większa część wydanej sumy (do 70,000 rsr.) wydana została na wspomniane przedmioty dla władz sądowych w dwóch stolicach, a na każdy z pozostałych sądów okręgowych, średnio przypada po 2,200 rsr.

b) Przeznaczenie osób na nowe sądowe posady.

Ponieważ prawie wszystkie posady w wydziale sądowym, z wyjątkiem tylko niektórych urzędników kancelarji i woźnych sądowych, są obsadzone przez Najwyższą władzę, lub przez ministra sprawiedliwości, to cała korespondencja co do naznaczenia na nowe posady i zbieranie wiadomości o osobistościach kandydatów, skoncentrowana była w kancelarji tego ministerstwa, której prace z powodu tego nadzwyczajnie się powiększyły. W 1855 r. było numerów wchodzących 6,668, a wychodzących 12,058, zaś w ciągu 1866 r. do 17-go listopada, wchodzących było 10,638, a wychodzących 16,927. W ogóle przez Najwyższą władzę i z rozporządzenia ministra sprawiedliwości mianowano i tranzlokowano w nowych władzach sądowych 532 osób, w tej liczbie:

a) senatorów 8; b) prezesów władz sądowych i ich towarzyszy 50; c) członków izb sądowych i sądów okręgowych 144; d) inkwizentów sądowych 192; e) urzędników nadzoru prokuratorjalnego 123.

Tak ogromna potrzeba osób, specjalnie przysposobionych do służby sądowej, nie mogła nie osłabić składu poprzednich władz sądowych, tembardziej, że było przyjęte za zasadę, przedstawiać do zajęcia nowych posad przeważnie osoby, które znajdują się lub znajdowały się długi czas w służbie sądowej. Tymczasem w obec wielkiej ilości spraw, toczących się dotąd w dawnych władzach sądowych i dla podtrzymania koniecznej powagi tych władz, działających do czasu na dawniejszych zasadach, okazywało się koniecznem przedsięwziąć środki dla powiększenia składu i pomnożenia środków dawnych władz sądowych. W ogóle w tych władzach, dla obsadzenia otwierających się wakansów, na przedstawienie ministerstwa sprawiedliwości i z jego rozporządzenia, mianowano i tranzlokowano 979 osób, w tej liczbie: naczelnym prokuratorów senatu 6, naczelnym sekretarzy 34, prokuratorów gubernialnych 47, prezesów izb sądu kryminalnego i cywilnego 56, towarzyszy prezesów 81 i t. d.

c) Inne przygotowane rozporządzenia co do wprowadzenia reformy sądowej, wydanie ogólnych ogólnikowych rozporządzeń i udział w pracach prawodawczych.

Ministerstwo sprawiedliwości miało baczną nadzór nad wygotowaniem list osób, mających prawo być wybranymi na sędziów pokoju w okręgach sądowych otwartych w 1866 r.; nad ułożeniem w tych okręgach list asesorów przysięgłych i nad wczesnym wyborem i zatwierdzeniem sędziów pokoju. Tylko przy czynnym współdziałaniu ze strony ministerstwa spraw wewnętrznych, miejscowych gubernatorów, marszałków szlachty, również jak prezesów zgromadzeń ziemskich i stołecznych głów miejskich, i przy niezamordowanej działalności I-go departamentu rządzącego senatu, okazało się możliwem usunąć niejednokrotnie wynikające, z powodu nowości rzeczy, nieporozumienia, i w swoim czasie ukończyć te zawikłane zadania, których spełnienie przedstawiało wielkie trudności, szczególnie w obu stolicach. Czuwając stale nad biegiem tych spraw, ministerstwo sprawiedliwości wyjaśniało wszystkie napotymane w praktyce nieporozumienia, o ile możności przez osobiste porozumiewanie się z przedstawicielami administracji i ziemstwa, lub drogą telegramów i piśmiennych rozporządzeń; kwestje zaś, rozstrzygnięte których przewyższała władzę ministra sprawiedliwości, przedstawiane były do najwyższej decyzji zwykłą drogą,

lub oddawane były do roztrząsnięcia rządzącemu senatowi.

Wszystkie pozostałe zaś postanowienia ustaw sądowych, których wykonanie było niezbędne dla bezwłocznego wprowadzenia przekształcenia sądowego, wykonane zostały przed terminem otwarcia władz sądowych, albo przez same ministerstwo sprawiedliwości, albo przy jego udziale, albo pod bezpośrednim jego nadzorem. Tu należy wydanie przepisów zachowywanych przy procedurze w sprawach o nawrócenie z prawosławia na roskół i inne wyznania; ułożenie przepisów o pieniężnej rachunkowości nowych władz sądowych; wyznaczenie terminów i miejsc sprzedaży ruchomości i nieruchomości; otwarcie komitetów do przyjmowania próśb o wstąpienie do rzędu przysięgłych pełnomocników i same roztrząsanie tych ubiegań się; szczegółowe rozgraniczenie przestępstw i przekroczeń podchodzących pod przepisy o naruszeniu ustaw budowniczej i dróg komunikacji, zawarte w art. 66, 77 i 87 ustawy o karach wymierzanych przez sędziów pokoju; zaopatrzenie nowych władz sądowych w egzemplarze całkowitego zbioru praw, kodeksu praw cywilnych i wojennych, i zbioru postanowień i rozporządzeń rządu i t. p.

Również otrzymały rozstrzygnięcie wszystkie przedstawienia ministerstwa sprawiedliwości co do projektów prawodawczych, których ukończenie, na mocy osobnego Najwyższego rozkazu, z powodu bezpośredniego ich związku z wprowadzeniem sądowego przekształcenia, uznane było za konieczne w 1865 roku, jako to: przedstawienia ministra sprawiedliwości co do projektu ogólnego regulaminu władz sądowych, o ochraniającym porządku postępowania sądowego, o taksie wynagrodzeń woźnym sądowym i przysięgłym pełnomocnikom.

Oprócz tego ministerstwo sprawiedliwości uczestniczyło w roztrząsaniu i ułożeniu innych prac prawodawczych mających związek z reformą sądową, na przykład o zgodzeniu ogólnej ustawy o karach z ustawą o karach wymierzanych przez sędziów pokoju; o lokalach dla uwięzionych z wyroku sądów pokoju; o urządzeniu ochrony dla małoletnich przestępców; co do projektu ustawy o opiece; co do projektu o ustawie wekslowej i o niewypłacalności osób stanu handlowego i niehandlowego i t. d.

Tym sposobem, wszystkie te środki przysposobiły możliwość urzeczywistnienia bez zwłoki reformy sądowej, i 17 maja 1866 r. ustawy sądowe uzyskały zupełną moc i działanie w okręgach st.-petersburskiego i moskiewskiego sądów okręgowych, a w listopadzie i grudniu — w okręgach reszty 14 sądów okręgowych.

Od pierwszego przystąpienia sędziów pokoju do nowego dzieła, prostota rozprawy pokojowej, dopuszczona przy jej odbywaniu zupełna jawność, i usunięcie uciążliwych formalności, wywołały ogólną ufność do instytucji pokojowej. Szczególnie lud prosty, znalazłszy w sądzie pokoju, rozsądzenie szybkie i sprawiedliwe dla drobnych, powszednich swych interesów, nie przestaje błogosławić Najwyższego Prawodawcę za nadanie Rosji sądu tak bliskiego dla ludu i zupełnie odpowiadającego jego potrzebom. Ufność dla sędziów pokoju dowodzi w szczególności to, że od czasu otwarcia działań władz sądowych pokojowych, wniesiono ogromną ilość takich procesów cywilnych, które z powodu małej wartości, lub nieposiadania przez powodów formalnych dowodów, w poprzednich sądach wcale nie były podejmowane. Tak samo podano sędziom pokoju mnóstwo skarg na takie uciski i krzywdy, jak również na drobne kradzieże i oszustwa, które poprzednio pokrzywdzeni pozostawali bez dochodzenia.

Pomimo szybkości załatwiania spraw u sędziów pokoju i ogromnej ilości rozstrzygniętych przez nich spraw, liczba ich okazała się niedostateczną do roztrząsnięcia w swoim czasie i bez zwłoki wszystkich wnoszonych spraw, tak, że w stolicach już okazała się konieczność powiększenia liczby rewirów sędziów pokoju. W pierwszym półroczu od 17-go maja do 17-go listopada u 28-u sędziów pokoju m. St. Petersburga, toczyło się 56,144 spraw (mianowicie kryminalnych 18,487 i cywilnych 37,657), to jest średnio, na każdego sędziego pokoju przeszło 2,000 spraw. Z nich rozstrzygnięto i załatwiono polubownie 44 770 spraw (kryminalnych 12,504 i cywilnych 32,266). Z liczby 13,178 spraw, co do których możliwa była apelacja, wniesiono do zjazdu pokojowego 1,510 spraw i tylko w 121 zjazd zniósł wyroki sędziów pokoju.

Do 17-u sędziów pokoju w Moskwie wniesiono w ciągu sześciu miesięcy w ogóle 31 603 spraw (kryminalnych 12,784 i cywilnych 18,824), to jest do 1,800 spraw do każdego sędziego pokoju. Z nich rozstrzygnięto 17,171 spraw. Z liczby podlegających apelacji 7,081 spraw, wniesiono na zjazd pokojowy

978; tylko co do 151 zjazd zniósł wyroki sędziów pokoju.

Działalność ogólnych władz sądowych, otwartych na mocy ustaw sądowych z 20 listopada 1864 r., okazała się nie mniej dobroczynną od działalności i instytucji pokojowych. I tu głębokie współczucie wszystkich stanów do przekształcenia sądowego, wyraziło się w natężonej uwadze, z jaką obecna na posiedzeniach sądowych publiczność, śledzi bieg sporu przed sądem, a przytem nie można nie mieć na uwadze i tego, że publiczność dąży do obecności nie tylko przy sądowych rozprawach w sprawach kryminalnych, których sama istota bardziej wzbudza ogólny interes, lecz i przy szczegółowych i nieraz bardzo długich rozprawach w procesach cywilnych. Szybkość rozstrzygnięcia spraw przy zachowaniu wszystkich niezbędnych form nowego postępowania sądowego, sprawiała tak na uczestniczących w sprawie osobach, jak i na obecnej publiczności uderzające wrażenie. Udział przysięgłych asesorów wraz z sądem, w roztrząsaniu i rozstrzygnięciu spraw kryminalnych i złączona z tem uroczystość wymierzania sprawiedliwości, wzniosły ogólne poszanowanie dla władz sądowych i zarazem zbliżyły przez wzajemną ufność osoby władz sądowych ze wszystkimi warstwami społeczeństwa. W szczególności godne było uwagi współczucie, spotykane przez sądy okręgowe, przy wyjazdach w powiaty, dla otwierania czasowych posiedzeń z asesorami przysięgłymi. Wszyscy, od wyższych przedstawicieli społeczeństwa do ludu prostego, starali się ułatwić sądom wykonanie włożonego na nie przez prawo obowiązku. Tak, przy wyjeździe st.-petersburskiego sądu okręgowego w podwładne mu powiaty, z rozporządzenia Schlüsselburgskiego marszałka szlachty i prezesa Schlüsselburgskiego ziemskiego urzędu, w ciągu jednego dnia przysposobione zostały w Schlüsselburgu na posiedzenia sądu pokoju pokoje, w domu zajmowanym przez ziemstwo na zgromadzenia ziemskie i zjazdy pokojowe. W Nowej Ładodze, z rozporządzenia marszałka szlachty i prezesa urzędu, były poczynione w najkrótszym czasie przebudowania w domu szlacheckim, gdzie mieszczą się władze rządowe, i na posiedzenia sądu przysposobiona była wielka sala, dla przyozdobienia której zrobiono wszystko co tylko było możliwe w niewielkim mieście powiatowym. Asesorowie przysięgli, składający się czasem przeważnie z włościan (na przykład w Jamburgu, na 12 asesorów było 11 włościan), w zupełności usprawiedliwili pokładane w nich nadzieje; często zadawane im były bardzo trudne do rozstrzygnięcia pytania, nad którymi zwykle namyślają się ludzie, przyzwyczajeni doświadczeniem do regularnego rozstrzygnięcia spraw kryminalnych, i wszystkie te pytania dzięki uderzającej uwadze, z jaką asesorowie przysięgli wnikają w sprawę, rozstrzygane były, w największej części wypadków, prawidłowo i zadowolniając.

Tym sposobem przez wzajemne współdziałanie władz sądowych i nadzoru prokuratorjalnego, jak również przez sumienne spełnianie przez asesorów przysięgłych ich ważnych obowiązków, osiągnano tak konieczną dla wymiaru sprawiedliwości jednogodność; przytem nie mało znaczną pomoc stanowiła jednogodność, z którą stan przysięgłych pełnomocników postępował względem działań sądów i prokuratorów.

II. Przyspieszenie biegu spraw w dawnych władzach sądowych.

Stanowisko dawnych władz sądowych w ciągu 1866 r., uwarunkowywa się przez Najwyższej zatwierdzone 11-go października 1865 roku i wydane dla ich uzupełnienia przez ministerstwo sprawiedliwości dnia 28-go października 1865 roku ułatwiające przepisy co do dawnego postępowania sądowego i czynności. Przez prawo z 11 października 1865 r., uproszczony jest poprzedni bieg spraw w władzach sądowych 1-ej i 2-ej instancji i w rządzącym senacie; dopuszczana jest obecność publiczności przy wnoszeniu spraw; dozwolone jest usne wyrażenie stron przed sądem, a głównie ograniczona została liczba instancji sądowych i skrócono terminy tak dla spraw kryminalnych, jak cywilnych. Znaczną część i przytem najważniejszych spraw uznano za właściwe poddać wprost pod roztrząsanie izb sądowych pomijając sądy powiatowe, a tym sposobem cały ciężar czynności, skupił się w izbach.

Dla tego w początku 1866 r. wymagane były szczególnie czynne środki, dla bezwłocznego ruchu spraw w sądach 2-ej instancji. Tymczasem osobisty skład izb sądowych, nie wszędzie dawał rękojmię powodzenia, dla tego że ich członkowie, powołani na mocy poprzednich wyborów ze stanów, nie zawsze łączyli w sobie przymioty niezbędne do służby w wydziale sądowym.

Również i fundusze na kancelarje, oznaczone przez etat stosownie do poprzedniej ilości spraw w izbach, okazały się zupełnie niedostateczne, w obec przewidywanych prac, tak pod względem dalszego prowadzenia spraw, przeniesionych w końcu 1865 z sądów 1-ej instancji, jak i pod względem roztrząsania spraw wnoszonych na zasadzie nowego prawodawstwa.

Rozporządzenia ministerstwa sprawiedliwości w ciągu 1866 r. dążyły, tak do możliwego i równomiernego wzmocnienia kancelaryjnych środków izb, jak i do polepszenia składu ich kompletów.

Przez najwyższej zatwierdzoną 7-go marca uchwałę rady państwa, pozostawiono decyzji ministerstwa sprawiedliwości rozdział sumy na kancelarje sądów 1-ej i 2-ej instancji. W skutku tego i zważywszy, że działalność sądów powiatowych nie wymagała takich sum, jakie były dla nich asygnowane poprzednio, uznano za możliwe, zatrzymawszy do rozporządzenia część sumy przeznaczoną na kancelarje sądów powiatowych, rozdzielać ją w ciągu roku, w kształcie pieniężnych zapomóg na wzmocnienie kancelarij izb sądu kryminalnego i cywilnego, w miarę rzeczywistej konieczności, jak również na wynagrodzenie sekretarzem i członkom izb, stosownie do powiększających się prac każdego z nich. Rozporządzenie to, złączone dla ministerstwa sprawiedliwości z wielkimi trudnościami i ogromną korespondencją, miało dobroczynne następstwa.

Lecz zarazem, zważywszy, że pomyślnie i regularne załatwienie spraw zależy od dobrego składu kompletów, zwrócono uwagę na zastąpienie ustępujących prezesów i asesorów izb, którzy służyli z wyborów, osobami dobrze obznajmionymi z prowadzeniem spraw sądowych.

Niezależnie od tego, dla wzmocnienia składu kompletów, wyjednano Najwyższe zezwolenie na delegowanie do izb najbardziej obciążonych sprawami, osobnych urzędników ministerstwa sprawiedliwości, do udziału w rozstrzygnięciu spraw, z prawami członków, z przeznaczaniem im pensji z sum kancelaryjnych sądów 1-ej instancji. Tym sposobem w 19 izbach do kompletu dano po 1 członku; w 3 (kijowskiej i charkowskiej kryminalnych i orenburskiej sądowej) po 2 członków, a do permskiej izby sądowej delegowano trzech urzędników ministerstwa sprawiedliwości.

Następstwem wprowadzenia uproszczonych przepisów postępowania sądowego i czynności z 11 i 28 października 1865 r. i wszystkich wyżej przytoczonych środków, było to, że w 22 izbach liczba spraw załatwionych w ciągu 5 1/2 miesięcy 1866 r., to jest od czasu wzmocnienia środków izb, prawie równała się liczbie spraw załatwionych w ciągu całego 1865 roku, a mianowicie w izbach tych załatwiono w 1865 r., 34,330 spraw, a od 1-go kwietnia do 15 października 1866 roku — 34,110. Niektóre z tych sądów odznaczyły się szczególną działalnością; tak, w moskiewskiej izbie kryminalnej załatwiono w ciągu tych 5 1/2 miesięcy 3,130 spraw, to jest półtora raza więcej niż w ciągu całego 1865 roku (2,091), w permskiej i tulskiej, prawie w dwójnasób (teraz 3,474, w 1865 r., 1,863) i nakoniec w orenburskiej przeszło w czwórnasób (w 1866 r. 2,044, a w 1865 r. 471).

Tym sposobem, pomimo ogromnej ilości spraw odstąpionych przez sądy 1-ej instancji, pomimo znacznego nagromadzenia się w izbach spraw zaległych z roku poprzedniego i powiększonego w ciągu 1866 r. ich wnoszenia, należy się spodziewać, że w końcu roku cyfra zaległych spraw w izbach, nie tylko nie będzie przewyższała cyfry roku poprzedniego, lecz przeciwnie, będzie mniejsza, ponieważ wzmocnienie środków kancelaryjnych trwało przez listopad i grudzień.

Pomyślnego wprowadzenia w wykonanie przepisów z 1 października 1865 r., stanowiących zupełny przewrót naszej poprzedniej procedury na lepsze, nie można nie zawdzięczać w znacznej mierze, wzmocnionemu nadzorowi ze strony prokuratorów gubernialnych i gubernialnych i powiatowych strażczych, którzy, będąc uwolnieni na zasadzie prawa z 7 marca 1863 r. od nadzoru nad biegiem większej części interesów administracyjnych, mogli poświęcić całą swą działalność nadzorowi nad biegiem spraw sądowych. Wszystkie podjęte przez prokuratorów kwestje co do zastosowania przepisów z 11 października 1865 r. do miejscowych warunków, otrzymywały w ministerstwie sprawiedliwości, lub przy jego udziale w senacie rządzącym, szybkie załatwienie.

Następnie przy szczególnym udziale prokuratorów gubernialnych wprowadzone zostały w wykonanie Najwyższej zatwierdzone przepisy o zamknięciu wszędzie magistratów i ratuszy, i zniesione zostały stołeczne sądy dworu, oraz urzęda policyjnych strażczych w stolicach. Różne nieporozumienia wynikłe przy doko-

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

UW IADOMIENIA.

(N. D. 2013). *Komisja Rządowa Sprawiedliwości.*

Podaje do wiadomości osób interesowanych, iż otrzymane w drodze urzędowej akta zejścia ochotników Meksykańskich, z kraju tutejszego pochodzących, jako to:

a. Adalberta Kurty rodem z Warszawy, w wieku lat 26 zmarłego na dniu 11 Października 1865 r. w Puebli.

b. Aleksandra Dabrowskiego, rodem z Rawy, w dniu 28 Października r. z. w wieku lat 24, zmarłego w Flaskali.

c. Władysława Paszkiewicza z Warszawy, zmarłego w dniu 18 Października r. z. w Karboncza, w wieku lat 26.

d. Stanisława Pietraszowskiego z Budziszowic w Powiecie Rawskim, zmarłego na dniu 23 Września r. z. w Nochistlau, w wieku lat 22.

e. Walentego Choduk w. Chodukowskiego z Guzowa w Powiecie Łowickim, zmarłego na dniu 18 Października r. z. w Karboncza, w wieku lat 26.

f. Andrzeja Marcinkowskiego ze Skierniewic w Powiecie Rawskim, zmarłego na dniu 16 Września r. z. w Puebli, w wieku lat 27.

g. Skazyńskiego Józefa z Góry Kalwarii w Powiecie Warszawskim, zmarłego na dniu 23 Września r. z. w Nochistlau, w wieku lat 22.

h. Kipińskiego Adama w Czeladzi w Powiecie Olkuskim, zmarłego na dniu 18 Października r. z. w Karboncza, w wieku lat 26.

i. Ignacego Andrzejewskiego z Dembiny w Powiecie Radomskim, zmarłego na dniu 18 Października r. z. w Karboncza, w wieku lat 36.

k. Szymona Resso z Włostowic w Powiecie Kazimierskim, zmarłego na dniu 28 Października r. z. w Flaskali, w wieku lat 23.

Przesłane zostały pierwsze siedm Prokuratorowi Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Kielcach, dziewiąty Prokuratorowi Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Radomiu, a dziesiąty Prokuratorowi Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Lublinie, do odpowiedniego art. 94 K. C. P. postąpienia.

Warszawa d. 24 Marca 5 Kwietnia 1867 r.

Członek Komisji,

Rzeczywisty Radca Stanu, K. Laski.
Naczelnik Wydziału, Puchalski.

(N. D. 1935). *Komisja Rządowa Sprawiedliwości.*

W myśl art. 44 K. C. P. ogłasza, iż Trybunał Cywilny w Warszawie wyrokiem na dniu 1 (13) Grudnia 1864 r. wydanym, na powództwo Rozalii Kamińskiej, badanie świadków celem uznania Grzegorza Kamińskiego za znikłego nakazał i do wyprowadzenia takowego śledztwa Podśędka Sądu Pokoju w Łomży i podśędka Sądu Pokoju w Warszawie Wydziału II wyznaczył.

Warszawa d. 23 Marca (4 Kwietnia) 1867 r.

Członek Komisji,

Rzeczywisty Radca Stanu, K. Laski.
Naczelnik Wydziału, Puchalski.

(N. D. 1985). *Учредительный Комитет въ Царствъ Польскомъ.*

Łomżyński komitet ziemski dla Komitetu ogłasza, iż na podstawie 901 st. postanowienia Учредительного Комитета (цирк. N. 65). Комисаръ Высоко-мазошечскаго уезда Иванъ Тарасевичъ в теченіи будущаго Апрѣля мѣсяца приступить къ составленію ликвидационныхъ таблицъ въ Высоко-Мазошечскомъ уездѣ, гмины Стельмахово, по селеніямъ: Скерки и Нвцеце, владѣльцевъ Млонзія Бронакъ и Людвика Вноровскаго; гмины Джензеле; по селеніямъ: Мюдусы, Литва Яблонка, Сверчево, Тржецины, Домброва-Велока, Висповекъ и Домброва-Дзенцель; владѣльцевъ: Антона Гостовскаго, Людвика Винскаго, Оомы Вробель, Марин Кердинской, Иннолота Бржецкаго и Владислава Залускаго; гмины Хоанскаго по селеніямъ: Тыборы-Вулока, Тыборы-Ольшево и Кулеше-подлинне, владѣльцевъ Якова и Григорія Круглевскихъ, Войцѣха Кулаковскаго и Теофила Првездзскаго; гмины Трусколны, по селеніямъ: Крушево-Винны, Соколы-Новоселки, Соколы-Русь-нова, Брушено и Перки-Франки; владѣльцевъ Владислава Сосновскаго, Франца Мочульскаго, Мартина Заржецкаго и Людвика Дворакоскаго, и гмины Клоково: по селенію Войны-Шубы владѣльцу Ивана Каминскаго. А потому приглашаютъ вышепронисанные владѣльцы приготовить документы относящіеся къ земельному устройству крестьянъ и присутствовать при составленіи таблицъ лично, или же выслать уполномоченныхъ. Повѣстки о днѣ составленія таблицъ будутъ даны Войтамъ за три дня до пріѣзда на мѣсто Комисара.

Г. Ломжа, Марта 22 (Апрѣля 3) 1867 r.

Предсѣдатель Комисіи,

(N. D. 1978). *Naczelnik Powiatu Łowickiego.*

Podaje się do powszechnej wiadomości, że przypadający w dniu 4 (16) Kwietnia r. b. jarmark w mieście Łowiczu w roku bieżącym, z upoważnienia władzy, przenosi się na dzień 6 (18) Kwietnia to jest w Czwartek.

Łowicz d. 25 Marca (6 Kwietnia) 1867 r.

Naczelnik Powiatu Gorbaczewski.

(N. D. 1942). *Prezydent Miasta Gubernialnego Kalisza.*

Zawiadamia interesowanych, że do miasta tutejszego wolny jest każdemu dowóz ryb wszelkiego gatunku na sprzedaż w miejscu, do której żadna opłata nie jest pobierana, aby tylko ryby te nie były wstanie zdrowiu ludzkiemu szkodzić mogącym.

Kalisz d. 18 (30) Marca 1867 r.

Lubański.

(N. D. 1621). *Zarząd Wód Mineralnych w Ciechocinku.*

Zawiadamia osoby interesowane, że przy Zakładzie Wód tutejszych potrzebną będzie na czas tegorocznej pory kąpielnej orkiestra z 12-u artystów skompletowana należycie uzdolnionych, pod którym to względem wymagane jest świadectwo Instytutu Muzycznego w Warszawie, lub jednego z pp. Dyrektorów orkiestr teatralnych Warszawskich.

Etat Zakładu przeznaczony dla orkiestry wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie rs. 450. A prócz tego orkiestra pobierać będzie oddzielne wynagrodzenie za granie na zabawach za oddzielnym umówieniem się z osobami interesowanymi. Wolno także orkiestrze jak zwykle u Wód witać i żegnać gości.

Zgłaszania się entrepreneurów przyjmować będzie Zarząd Wód do d. 18 (30) Kwietnia r. b. Blizsze zaś informacje powziąć można w miejscu u Zarządu Wód.

w Ciechocinku, d. 3 (15) Marca 1867 r.

Prezjdujący, Rejewski.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

(N. D. 270). *Rejent Kancelarii Ziemianskiej Gubernji Radomskiej w Radomiu.*

Ogłasza się wiadomość o otwartych spadkach po zmarłych:

a. Marjannie z Krassowskich Baronowej de Korf co do sumy rs. 15,000 w dziale IV pod Nr. 5 na dobrach Radzanówce i rs. 15,000 w dziale IV lit. B. na dobrach Ratoszynie obu z Okręgu i Gubernji Radomskiej.

b. Filipinie Budzyskiej co do sumy rs. 4,500 w dziale IV pod Nr. 3. wykazu dóbr Grzybowa z Okręgu Staszowskie.

c. Szymanie Wacfogiel albo Wajnfogiel co do sumy rs. 450 w wykazie dóbr Zemborzyna z Okręgu Seleckiego w dziale IV Nr. 3 lit. d.

d. Wawrzeńcu Podsiadło co do współwłasności 105 morgów lasu w dziale III pod Nr. 5 wykazu dóbr Bogorya z Okręgu Staszowskiego zabezpieczonych.

Do regulacji których, w kancelarii podpisanego odbyć się mających, termin prekluzyjny na dzień 1 (13) Lipca 1867 r. wyznaczam.

Radom d. 22 Grud. (3 Stycz.) 1866/7 r.

Felicjan Tirpitz.

LICYTACIE (SPRZEDAŻE PUBLICZNE.)

(N. D. 1856). *Rząd Gubernialny Warszawski.*

Podaje do wiadomości osób interesowanych iż dnia 19 Kwietnia (1 Maja) r. b. o godzinie 12 w biurze Rządu Gubernialnego Warszawskiego odbywać się będzie licytacja na entrepryze.

1. Dostawy Konopi do fabryki Głównego Domu Kary mniej więcej pudów 400.

2. Lnu do fabryki wędzienia w Brześciu-Kujawskim, około pudów 40 mniej więcej.

Licytacja przez podania głośnie w minus zacznie się od ceny rs. 5 kop. 84½ za pud konopi, zaś za pud lnu od ceny rs. 7 kop. 47½.

Przystępujący do licytacji złożą wadia po rs. 450, gotowizną bądź papierami Kredytowymi na kaucję przyjmowaniami.

Blizsza wiadomość o warunkach tej entrepryzy powzięta być może w biurze wydziału Policyjnego Rządu Gubernialnego w godzinach biórowych.

Warszawa d. 30 Marca (1 Kwietnia) 1867 r.

Vice Gubernator, Daniłow.
Radca Gubernialny, Puchalski.
Naczelnik Sekcji, Janowski.

(N. D. 1981). *Ивангородская Инженерная Команда.*

Po przednisanio Начальника Инженерова Варшавскаго Военнаго Округа отъ 4-го Февраля с. г. за N. 553, будетъ произведенъ при ввѣренной мнѣ командѣ публичный торгъ 3 (15) и переторжка 5 (17) числѣ будущаго Апрѣля мѣсяца, на про-

дажу желѣза негоднаго лому фунтовъ 1,317¼ мѣди негодной фунтовъ 281, чугуна негоднаго и не нужнаго фунт. 11,801½.

Кр. Ивангородъ, Марта 23 дня 1867 r.

Командиръ Команды, Инженеръ-Подполковникъ, Прокоповичъ.

(N. D. 2018). *Magistrat Miasta Gubernialnego Kalisza.*

Podaje do powszechnej wiadomości, że w dniu 12 (24) Kwietnia r. b. o godzinie 11 z rana w biurze tutejszego Magistratu odbywać się będzie głośnie in plus licytacja na wdzierżawienie dochodu z opłat od bicia bydła trzody i owiec w szlachuzie miejskim. Licytacja rozpocznie się od sumy rs. 3,800, wadium do licytacji złożony winno w kwocie rs. 380, warunki w biurze Magistratu tutejszego w każdym czasie przejrzane być mogą.

Kalisz d. 23 Marca 1867 r.

Prezydent, Lubański.
Sekretarz, Makowski.

(N. D. 1984). *Magistratъ Губернскаго Города Петрокова.*

Такъ какъ Левекъ Вансбергъ принявшій въ арендное содержаніе въ теченіи 1865/9 годовъ, доходъ Петроковской Божничной Касы изъ Еврейской Бани и кушерна остался невыплачиваемымъ, поэтому Магистратъ на основаніи 4-го пункта контракта съ нимъ заключеннаго извѣщаетъ для всеобщаго свѣденія, что въ день 24 Апрѣля (6 Мая) с. г. въ 11 часовъ утра произведены будутъ въ Петроковскомъ Городовомъ Магистратѣ на счетъ невыплачиваемаго арендатора, торги черезъ опечатанныя объявленія отъ нынѣшней годичной арендной суммы 1,001 р. 95 к. с.

Лица желающія приступить къ торгамъ обязаны приложить къ объявленію касовую квитанцію въ сложеніи имъ въ одной изъ касъ въ обезпеченіе 100 р. 10½ к. с., равняющей ¼ части лicyтационной суммы, которая недержавшемуся при торгахъ будетъ возвращена, а заторгованній обязанъ кромѣ этой квитанціи добавить наличными деньгами въ такомъ количествѣ которое сравняется ½ часть лicyтационной суммы которая будетъ составлять залогъ до сей аренды. Объявленіе должно быть написано чотко, чисто безъ всякихъ поправокъ по формѣ ниже указанной съ приложеніемъ касовой квитанціи выше сказанной, и свидѣтельства надлежащей власти о состоятельности его, которое должно быть представлено въ означенное число торга до 11 часовъ утра Президенту Города, послѣ же срока представленные или не по указанной формѣ написанные не будутъ приняты. Документы на означенную аренду ежедневно во время занятія за исключеніемъ праздничныхъ и табельныхъ дней могутъ быть рассмотрены въ присутствіи Магистрата.

Г. Петроковъ, 22 Мар. (3 Апрѣля) 1867 r.

Президентъ, Мораскій.

Секретаръ, Потканскій.

Форма объявленія.

Вѣдѣствіе публичнаго Петроковскаго Магистрата отъ 22 Марта (3 Апрѣля) с. г. за N. 1642, симъ объявляю согласіе взять въ арендное содержаніе доходъ Петроковской Божничной Касы изъ Еврейской Бани и кушерна вмѣсто неисправнаго арендатора Левка Вансбергъ съ числа составленія лicyтационнаго протокола до конца 1869 г. по старому стилю за годичную сумму . . . руб. . . . коп. сер. (здесь прописать сумму прописно и номеромъ) съ обязанностью принять на себя все условія предъявленныя передъ торгами.

Касовую квитанцію на 100 р. 10½ к. с. вмѣстѣ съ свидѣтельствомъ о моемъ состояніи у сего прилагаю, которое въ случаѣ не удержанія при торгахъ лично долженъ получить, или же прошу о пересылкѣ таковыхъ на мой счетъ черезъ почту NN. жительство мое есть въ NN. писаль въ NN. мѣа, дня . . . 1867 r. Имя и прованіе прописать ясно.

Поневѣ Левекъ Вajsbergъ задѣржавившій на лета 1865/9 доходъ Касы Бѣничней в Петроковѣ зъ іази и кознери сталъ сѣ не выплатитъ, прето Магистратъ в моѣ арт. 4 контрактъ дѣржавнаго, подаѣ до повсзечней вѣдомости, ѣе в д. 24 Kwietnia (6 Maja) r. b. o godzinie 11 z rana, odbywać się będzie w tu tejszym Magistracie na risico niewypatnego dzierzawcy, licytacja przez opieczetowane deklaracje, od sumy rocznej dotychczas dzierzawnej rs. 1,001 kop. 95. Každy przeto majacy chęć licytowania, winien dolaczyc do deklaracji kwit z zlozonego w jednej z Kas Skarbowych wadium rs. 100 kop 10½ wyrównujace ¼ części sumy licytacyjnej, który nie utrzymujacemu się zaraz powrócone będzie, zaś utrzymujacy się przy licytacji, obowiązany jest wadium to dokompletować do wysokości ¼ części wylicytowanej sumy, które stanowić będą kaucją do tej dzierzawy. Deklaracje winny być pisane podług poniżej domieszczonego wzoru.

ru czysto, bez żadnych poprawek i przekreśleń, z dołączeniem kwitu wadjalnego i świadectwa kwalifikacyjnego władzy, o stanie zameżności i złożone w terminie licytacyjnym do godziny 11 z rana na ręce Prezydenta Miasta, później bowiem złożone lub nie podług wzoru napisane przyjętemi nie będą. Warunki tej licytacji dotyczące, każdodziennie wyjąwszy świąt w godzinach służbowych w biurze Magistratu przejrzane być mogą.

Petrokow d. 22 Marca (3 Kwietnia) 1867 r.

Prezydent, Mo awski.
Sekretarz, Potkański.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia Magistratu miasta Petrokowa z d. 22 Marca (3 Kwietnia) r. b. Nr. 1642, składam niniejszą deklarację, że podejmuję się zadziawic dochód Petrokowskiej Kasy Bőniczej z łaźni i koznery w mieszce niewypatnego dzierzawcy Lewka Wejsberg od daty protokolu licytacyjnego do końca 1869 roku staroego stylu, za sumę roczną rs. kop. (tu wypisac sumę cyfrą i literami) podając się wszelkim zastrzeżeniom w warunkach przedlicytacyjnych objętych, kwit kasy NN. na zložone wadium rs. 100 k. 10½ i świadectwo kwalifikacyjne dolaczam, które wrazie nieutrzymania się grzy licytacji sam odbiorę, lub o przeslanie takowych do miejsca NN. na pocztę NN. na mój koszt upraszam.

Stale zamieszkanie moje jest w N. pisalem w NN. dnia NN. miesiacą NN. roku 1867 r.

(imie i nazwisko wyraźnie wypisac).

(N. D. 2017). *Sekmestator Powiatu Włoszczowskiego.*

Popaje do publicznej wiadomości, iż na pokrycie zaległości od wyrobu wódki z roku 1865/66 w kwocie rsr. 1388 kop. 65½, należnej skarbowi do dóbr Psary, odbywać się będzie licytacja w dniu 21 Kwietnia (3 Maja) r. b. w mieście Włoszczowie na zajęty inwentarz, a mianowicie: bydła rogatego sztuk 27, koni cugowych para, żrebiat sztuk 14, skopów 200, oraz mebel machoniowy.

Włoszczów d. 22 Marca (3 Kwietnia) 1867 r.

Sobolewski.

(N. D. 2007). *Pisarz Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie.*

Stosownie do art. 682 K. P. S. wiadomo czyni, iż na żądanie Wincentego Stebolskiego inżyniera w mieście Zgierz dawniej a obecnie w mieście Łodzi Okręgu Zgierskim zamieszkałego, a zamieszkanie prawne do tego interesu i całego postępowania subhastacyjnego u Konstantego Borzewskiego Patrona przy Trybunale Cywilnym Gubernji Warszawskiej w Warszawie, w Warszawie przy ulicy Miodowej pod Nr. 492 zamieszkałego, obrane mającego, w poszukiwaniu sumy rs. 1,200 z procentem 5% od d. 25 Marca (6 Kwietnia) 1862 r. i kosztów od Zyssy z Orbachów primo voto Szefner wdowy, secundo voto rozwiedzionej, prawnie Gesundheit jako sukcesorki uniwersalnej po mendu Orbach, testamentem publicznym przed Rejentem Okręgu Zgierskiego Marcelim Jaworskim w d. 5 (17) Lipca 1864 r. spisany i właścicielki domu Nr. 225 w mieście Łodzi przy ulicy Rynek Staroego Miasta prawnie zamieszkałej, protokolem Komornika Stodolnickiego przy Trybunale Cywilnym Gubernji Warszawskiej w Warszawie w dniu 22 Września (4 Października) 1866 r. sporządzonym, w drodze sądowej przymuszzonego wywłaszczenia zajętej i zaresztowana została:

NIERUCHOMOŚĆ,

w mieście Łodzi przy ulicy Rynek Staroego Miasta pod Nr. 225 w Okręgu Zgierskim Powiecie Łęczyckim Gubernji Warszawskiej pod jurysdykcją Sądu Pokoju Okręgu Zgierskiego, w mieście Łodzi w Cyркуle policyjnym I-ym gminie miasta Łodzi na gruncie Staromiejskiej będąca, prawem własności do egzekwowanej dłużniczki Zyssy z Orbachów primo voto Szefner, wdowy; secundo voto rozwiedzionej prawnie Gesundheit jako właścicielki uniwersalnej po Mendu Orbach należąca i w tejże posiadaniu zostająca, poszukiwaną wierzytelnością hipotecznie obciążona.

Na gruncie tej nieruchomości są następujące zabudowania:

1. Kamienica masiv murowana o jednym pięttrze z piwnicą murowaną, dachówką zwyczajną kryta, dwa kominy murowane mająca.

2. Budynek drewniany mieszczący w sobie komórkę, gontami kryty.

3. Sniczrz drewniany gontami kryty.

4. Dom drewniany parterowy gontami kryty, komin murowany mający.

5. Budynek drewniany czyli stajnia gontami kryty.

6. Kloaka drewniana deskami kryta.

W nieruchomości tej jest sześciu lokatorów z imion i nazwisk, oraz ilość ceny najmu uiszczających, w akcie zajęcia wymienionych.

Obszerniejsze opisanie powyż zajętej i zaresztowanej nieruchomości, znajduje się w akcie zajęcia u sprzedawcy dyrugującego Konstantego Borzewskiego Patrona przy Trybunale Cywilnym Gubernji Warszawskiej w Warszawie, w Warszawie pod Nrem 492 zamieszkałego.

go, zaś zbiór objaśnień i warunki sprzedaży w Kancelarii Trybunału tutejszego w wydziale I złożone, przejrzane być mogą.

Zajęcie w kopjach doręczono:

1. Heliodorowi Janiszewskiemu Pisarzowi Sądu Pokoju Okręgu Zgierskiego w mieście Łodzi Okręgu Zgierskim urzędującemu na ręce własne.

2. Edmundowi Poles Prezydentowi miasta Łodzi w mieście Łodzi Okręgu Zgierskim urzędującemu na ręce Wincentego Bednarzewskiego Sekretarza Magistratu miasta Łodzi, obudwom d. 29 Września (11 Października) 1866 roku.

Wniezione do ksiąg hipotecznych zajęte w wywłaszczenie nieruchomości Nr. 225 w m. Łodzi d. 17 (29) Października 1866 roku, a w dniu dzisiejszym do księgi zaareztowań w Kancelarii Trybunału tutejszego, na ten cel utrzymywanej wpisane zostało.

Pierwsza publikacja zbioru objaśnień i warunków sprzedaży odbędzie się na audjencji jawnej Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie w wydziale I w miejscu zwykłych posiedzeń przy ulicy Długiej pod Nr. 549 o godzinie 10 z rana d. 2 (14) Stycznia 1867 r.

Sprzedają dyrygować będzie Konstanty Borzewski Patron przy Trybunale tutejszym, którego zamieszkanie jest wyżej wskazane. Warszawa d. 29 Października (10 Listop.) 1866 r.

Radca Dworu, Zgórski.

Po odbyciu w dniach 2 (14) Stycznia 16 (28) Stycznia i 30 Stycznia (14 Lutego) 1867 roku trzech publikacji i zbioru objaśnień i warunków sprzedaży nieruchomości w Mieście Łodzi pod Nr. 225 w Okręgu Zgierskim położonej, Trybunał wyrokiem daty 30 Stycznia (11 Lutego) 1867 r. termin do przygotowania przysądzenia na dzień 17 (29) Marca 1867 r. godzinie 10 z rana wyznaczył, w którym to terminie licytacja zacznie się od sumy rs. 1,500 przez popierającego sprzedaż postąpioną, zaś w terminie ostatecznym o $\frac{2}{3}$ części szacunku przez biegłych wynaleść się mające.

Warszawa d. 4 (16) Lutego 1867 r.
Radca Dworu, Zgórski.

W terminie wyżej oznaczonym, odbytym zostało przygotowanie przysądzenia rzeczonyj nieruchomości i tak przygotowane Konstantemu Borzewskiemu Patronowi za sumę rs. 2 000 przysądzoną została, a zarazem termin do jej ostatecznego przysądzenia na dzień 28 Kwietnia (10 Maja) 1867 r. godzinie 10 z rana, w miejscu posiedzeń Trybunału Cywilnego w Warszawie pod Nr. 549 w Wydziale I. oznaczonym został. Licytacja w terminie tym zacznie się od sumy rs. 2,000 lub też o $\frac{2}{3}$ części szacunku jaki taksa biegłych wykrytym zostanie.

Warszawa d. 17 (29) Marca 1867 r.
Radca Dworu, Zgórski.

(N. D. 2030). *Pisarz Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie.*

Stosownie do art. 682 K. P. S. wiadomo czyni, iż na żądanie Izraela Przepiórki handlującego w Warszawie pod Nr. 2424 zamieszkałego, a zamieszkanie prawne do tego interesu i całego postępowania subhastacyjnego u Teodora Łackiego Adwokata przy Sądzie Apelacyjnym Królestwa Polskiego w Warszawie pod Nr. 1775 przy ulicy S-to Jerskiej zamieszkałego, obrane mającego, w poszukiwaniu sumy rs. 900 z procentem 5% od d. 13 (25) Września 1860 r. liczącym się i kosztów od Ewy Januszewskiej Aleksandra Januszewskiego urzędnika małżonki w Warszawie pod Nr. 1202a. zamieszkałych, protokółem Antoniego Onufrego Szadkowskiego Komornika przy Sądzie Apelacyjnym Królestwa Polskiego w dniu 17 (29) Października 1866 r. sporządzonym w drodze sądowej przysądzonego wywłaszczenia zajęta i zaareztowana została

NIERUCHOMOŚĆ

miejska stanowiąca plac przy drodze Jerolimskiej w Warszawie pod Nr. 1582e podzielona na części z których pięć części tychże placów pustych, a mianowicie:

1. N-er 1582 $\frac{E}{X}$ 2. N-er 1582 $\frac{E}{XIV}$ 3. N-er 1582 $\frac{E}{XXIII}$ 4. N-er 1582 $\frac{E}{XXVI}$ i 5. N-er 1582 $\frac{E}{XXXI}$ oznaczone, pod Okręgiem Sądu Pokoju Okręgu i miasta Warszawy Wydziału III w cyrkułe policyjnym i administracyjnym IX w Gminie Magistratu Miasta Warszawy, podług taryfy miasta Warszawy do ulicy Bradzkiej liczące się a jednakże przy ulicy czyli przy drodze Jerolimskiej na gruncie dziedzicznym położone, prawem własności do egzekwowania dłużniczek Ewy Januszewskiej Aleksandra Januszewskiego urzędnika żony należąca, poszukiwaną wierzytelnością hipotecznie obciążone, w posiadaniu teje Januszewskiej zostające.

Plac są następujące:

1. Plac Nr. 1582 $\frac{E}{X}$ zawierający długości łokci 58 $\frac{3}{4}$.
2. Plac Nr. 1582 $\frac{E}{XIV}$ zawierający długości łokci 58 $\frac{1}{8}$.

3. Plac Nr. 1582 $\frac{E}{XXIII}$ zawierający długości łokci 54.

4. Plac Nr. 1582 $\frac{E}{XXVI}$ zawierający długości łokci 53 $\frac{1}{4}$.

5. Plac Nr. 1582 $\frac{E}{XXXI}$ zawierający długości łokci 53 $\frac{1}{4}$.

Na placach tych żadnych zabudowań na teraz niema.

Obszerniejsze opisanie powyż zajętej i zaareztowanej Nieruchomości, znajduje się w akcie zajęcia u sprzedającego dyrygującego Teodora Łackiego Adwokata przy Sądzie Apelacyjnym Królestwa Polskiego w Warszawie, pod Nr. 1775 przy ulicy S-to Jerskiej zamieszkałego, zaś zbiór objaśnień i warunków sprzedaży w Kancelarii Trybunału tutejszego w wydziale I-ym złożone, przejrzane być mogą.

Zajęcie w kopjach doręczono:

1. J.W. Kalikstowi Witkowskiemu, Prezydentowi Miasta Warszawy, w Warszawie pod Nr. 387 urzędującemu, na ręce Pisarskiego Urzędnika tegoż Magistratu.

2. Emerykowi Kozerskiemu, Pisarzowi Sądu Pokoju Okręgu i Miasta Warszawy wydziału III w Warszawie pod Nr. 405 urzędującemu, na ręce własne

Obudwom d. 1 (13) Listopada 1866 r.

Wniezione do księgi wieczystej, powyż zajętej Nieruchomości w Warszawie d. 4 (16) Listopada 1866 r., a w dniu dzisiejszym do księgi zaareztowań w Kancelarii Trybunału tutejszego na ten cel utrzymywanej, wpisane zostało.

Pierwsza publikacja zbioru objaśnień i warunków sprzedaży, odbędzie się na audjencji jawnej Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie w Wydziale I-ym w miejscu zwykłych posiedzeń przy ulicy Długiej pod N. 549, o godzinie 10-iej z rana, dnia 16 (28) Stycznia 1867 r.

Sprzedają dyrygować będzie Teodor Łacki Adwokat, przy Sądzie Apelacyjnym Królestwa Polskiego, którego zamieszkanie jest wyżej wskazane.

Warszawa dnia 18 (30) Listopada 1866 r.

Radca Dworu Zgórski.

Wywieszono na tablicy w Sali ustępowej Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie.

Warszawa dnia 18 (30) Listopada 1866 r.

Radca Dworu, Zgórski.

Po odbyciu w dniach 16 (28) Stycznia, 30 Stycznia (11 Lutego) i 13 (25) Lutego 1867 r., trzech publikacji zbioru objaśnień i warunków sprzedaży nieruchomości miejskiej stanowiącej plac przy drodze Jerolimskiej w Warszawie pod Nr. 1582E podzielonej na części z których pięć części tychże placów pustych a mianowicie: N-er. 1582 $\frac{E}{X}$ N-er. 1582 $\frac{E}{XIV}$ N-er. 1582 $\frac{E}{XXIII}$ N-er. 1582 $\frac{E}{XXVI}$ N-er. 1582 $\frac{E}{XXXI}$ oznaczonych w Warszawie

położonej, Trybunał tutejszy wyrokiem daty 13 (25) Lutego 1867 roku zapadłym, wyznaczył termin do przygotowania przysądzenia nieruchomości rzeczonyj na dzień 16 (28) Marca 1867 r. godzinie 10 rano, który się odbędzie w miejscu zwykłych posiedzeń Trybunału Cywilnego w Warszawie w wydziale I, pod Nr. 549 przy ulicy Długiej.

Licytacja w terminie przygotowanego przysądzenia zacznie się od sumy rs. 2,000 jako szacunku przez popierającego sprzedaż podanego, zaś w terminie ostatecznym od $\frac{2}{3}$ części szacunku przez biegłych wynaleść się mające.

Warszawa d. 16 (28) Lutego 1867 r.

Pisarz Trybunału,

Radca Dworu Zgórski.

W terminie powyższym, nieruchomość Nr. 1582E w Warszawie położona, na pięć części placów pnstych, mianowicie: N-er. 1582 $\frac{E}{X}$ N-er. 1582 $\frac{E}{XIV}$ N-er. 1582 $\frac{E}{XXIII}$ N-er. 1582 $\frac{E}{XXVI}$ i N-er. 1582 $\frac{E}{XXXI}$ oznaczonych, podzielona

przysądzona została przygotawczo Teodorowi Łackiemu obrońcy przy Senacie, za sumę rs. 2,000 i Trybunał wyrokiem daty 16 (28) Marca 1867 r. zapadłym, wyznaczył termin do ostatecznego przysądzenia rzeczonyj nieruchomości na dzień 16 (28) Czerwca 1867 r. godzinie 10 rano, który się odbędzie w miejscu zwykłych posiedzeń Trybunału Cywilnego w Warszawie, w Wydziale I pod Nr. 549 przy ulicy Długiej.

Licytacja zacznie się od $\frac{2}{3}$ części szacunku przez biegłych wynaleść się mające.

Warszawa d. 20 Marca (1 Kwietnia) 1867 r.

Pisarz Trybunału,

R. D. Zgórski.

(N. D. 2004).

Podpisany O'rońca przy Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu, w Warszawie pod Nr. 497 A. zamieszkały, sprzedaż w drodze działów nieruchomości w Warszawie pod Nr. 414 B. położonej, Hotelem Europejskim zwanej, na żądanie Aleksandra

Przeździeckiego, współwłaściciela teje nieruchomości, w Warszawie pod Nr. 471 A. zamieszkałego, popierający, zawiadamia i ogłasza, że z mocy wyroków Trybunału Cywilnego w Warszawie z dnia 2 (14) Czerwca 1866 roku, oraz dnia 27 Października (8 Listopada) t. r. sprzedana zostanie przez publiczną licytację w Trybunale Cywilnym Gubernji Warszawskiej w Warszawie odbyć się mająca

NIERUCHOMOŚĆ

w Warszawie przy ulicy Krakowskie-Przedmieściu pod Nr. 414 A. B. położona, Hotelem Europejskim zwana, wraz z licznymi zabudowaniami i przynależnościami.

Nieruchomość ta, stosownie do zatwierdzenia zwierzchności hipotecznej Gubernji Warszawskiej z dnia 21 Lipca (2 Sierpnia) 1860 roku, należy prawem własności do Aleksandra Przeździeckiego w $\frac{2}{8}$, beneficjalnych sukcesorów po Władysławie Pusłowskim w $\frac{2}{8}$, Xawerego Pusłowskiego w $\frac{2}{8}$ i Rozalji z Padovanich Wambach w $\frac{1}{8}$ części. Z tych czterech współwłaścicieli, Aleksander Przeździecki wystąpił o dział, który zgodnie z żądaniem stron, wyrokiem Trybunału Cywilnego w Warszawie z dnia 2 (14) Czerwca 1866 r. został nakazany.

Skład tej nieruchomości jest następujący:

1. Dom frontowy od Saskiego placu i ulicy Czystej, ozdobnie masiw murowany. z cegły palonej na wapno a w części na cement, o suteranach i piwnicach sklepionych, parterze, pierwszym, drugim i trzecim, a w części i czwartym piętrze od dziedzińca z entresolami, z dachem dwuskrydłowym, a nad 4-em piętrem czterospadkowym, blachą żelazną pokrytym, długi od strony Krakowskiego-Przedmieścia łokci 39 $\frac{1}{2}$, szeroki łokci 30 $\frac{3}{4}$, od wjazdu na plac Saski długi łokci 150, szeroki łokci 29, wysoki łokci 29, w części z 4-cio piętrowej szeroki łokci 31, wysoki łokci 36, od Saskiego placu długi łokci 106, szeroki łokci 29, wysoki łokci 28 $\frac{3}{4}$.

2. Dom frontowy od Krakowskiego-Przedmieścia wraz z skrzydłem od podwórza masiw murowany z cegły palonej na wapno, o piwnicach sklepionych, parterze w części sklepionym i jednym piętrze z dachem trzyspadekowym, dachówką holenderką pokrytym, długi łokci 66, szeroki łokci 22 $\frac{1}{4}$, wysoki łokci 15, w skrzydle zaś długi łokci 9 $\frac{1}{2}$, szeroki łokci 17 $\frac{1}{2}$, wysoki łokci 15.

3. Oficyna w przedłużeniu powyższego skrzydła masiw murowana z cegły palonej na wapno, o piwnicy sklepionej, parterze i jednym piętrze, z dachem dwuspadkowym, dachówką holenderką pokrytym, długi łokci 12 $\frac{1}{2}$, szeroki łokci 14 $\frac{3}{4}$, wysoki łokci 13.

4. Przystawka dotykająca powyższej oficyny i skrzydła, masiw murowana z cegły palonej na wapno, o parterze i piętrze z daszkiem jednospadkowym, dachówką holenderką pokrytym, długi łokci 2 $\frac{1}{2}$, szeroki łokci 3 $\frac{1}{4}$, wysoki łokci 11.

5. Mur frontowy od ulicy Czystej, łączący domy opisane pod Nrami 1 i 2, z cegły palonej na wapno, długi od Krakowskiego-Przedmieścia łokci 5, od ulicy Czystej łokci 32, gruby łokci 1, wysoki łokci 5.

6. Lodownia pod brukiem dziedzińca znajdująca się, z cegły na cement wymurowana i zasklepią, długi łokci 17, szeroka łokci 14, z sztyją długi łokci 5, szeroka łokci 10 $\frac{1}{4}$, wysoki łokci 7.

7. Komórki drewniane tymczasowo dotykające muru frontowego od ulicy Czystej, z dachem tarcicowym, długie łokci 32, szerokie łokci 5, wysokie łokci 4.

8. Komórka drewniana przy zjeździe z bramy, z dachem tekturą smołowcową pokrytym, długi łokci 5, szeroka łokci 3, wysoka łokci 3 $\frac{1}{2}$.

9. Dół murowany, czyli piwnica rozebranej oficyny, pokryty balami, długi łokci 14 $\frac{3}{4}$, szeroki łokci 14, głęboki łokci 4.

10. Studnia.

11. Brak w dziedzińcu obejmujący łokci kwadratowych 4,485 $\frac{1}{2}$.

12. Plac pod całą posesją 15,610 $\frac{1}{2}$ łokci kwadratowych powierzchni mający.

13. Wodociągi, gaz, dzwonki i wyklejenia.

14. Meble i utencylja hotelu w taksie w 223 pozycjach szczegółowo wymienione.

Do odbicia sprzedaży delegowany jest W-ny Aleksander Rożnowski, Sędzia Trybunału, i przed nim w miejscu zwykłych posiedzeń Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie Wydziału I. pod Nr. 549, odbyła się już w dniu 5 (17) Stycznia 1867 r. pierwsza publikacja zbioru objaśnień i warunków sprzedaży, a w dniu 23 Lutego (7 Marca) 1867 r. o godzinie 10 z rana odbędzie się druga publikacja a zarazem przygotowanie przysądzenia. Biegli przysięgli, wartość Hotelu Europejskiego ustanowili na rs. 556,743 kop. 74 $\frac{1}{4}$.

Zbiór objaśnień i warunki sprzedaży przejrzane być mogą u W-go Zgórskiego, Pisarza Trybunału wydziału I. i u podpisanego Obroncy przy Senacie.

Warszawa d. 6 (18) Stycznia 1866 r.

Andrzej Brzeziński.

Następnie po odbyciu przygotowawczego przysądzenia, termin do ostatecznego wyznaczonego został na dzień 2 (14) Maja 1867 r. godzinie 5 po południu i w tym terminie licytacja zacznie się od sumy rs. 556,743 kop. 74 $\frac{1}{4}$, jako wartości taxą biegłych ustanowionej.

Warszawa d. 24 Marca (5 Kwietnia) 1867 r.

Andrzej Brzez ński.

(N. D. 2031). Podpisany Komornik, podaje do wiadomości, iż w drodze egzekucji Sądowej zajęte ruchomości a mianowicie: meble różne machoniowe i jesionowe, lustra, zegary, miedz różna kuchenna, samowary, miednica, lichtarze mosiężne, lichtarze srebrne próby 14, szkło różne, porcelana, garderoba męzka i damska różna, książki hebrajskie i t. p. na skutek upoważnienia Trybunału Cywilnego w Warszawie w dniu 25 Marca (6 Kwietnia) r b do Nr. 3940 wydanego, w domu pod Nr. 1102 przy ulicy Twardej w Warszawie dnia 31 Marca (12 Kwietnia) 1867 r. od godziny 9 z rana poczynając przez publiczną licytację niezawodnie sprzedaniem zostaną, oraz w tymże dniu o godzinie 2 po południu w Warszawie na targu Muranów zwanym również w drodze egzekucji zajęte ruchomości to jest: meble różne machoniowe i jesionowe, miedz kuchenna, lampy, zegary, lustra i t. p. przez publiczną licytację sprzedaniem zostaną.

Jan Orłowski Komornik

(N. D. 2027) Podaje do wiadomości osób interesowanych, iż w dniu 31 Marca (12 Kwietnia) 1867 r. o godzinie 10 z rana, ruchomości w egzekucji sądowej zajęte, jako to: biurko, komody, szafy, łóżko i t. p. w rynku Starego miasta na targu publicznym w Warszawie, przez publiczną licytację więcej dającymu sprzedane będą.

Szadkowski Komornik.

DONIESIENIA PRYWATNE.

(N. D. 2028).

DROZDZE

białe prawdziwe winne dubeltowe Berlińskie,

znane z swej dobroci; które zwykle tylko raz do roku, to jest na Święta Wielkiej-Nocy do b. Składu **Dra F. Betzhold** prowadzone bywały, nadejść świeże, pierwszy raz d. 13 b. m. (w Sobotę), następnie zaś przez cały Wielki Tydzień, do składu **Nasion i Cukru J. G. Berlińskiego**, przy ulicy Rymarskiej w domu Hr. Przeździeckiego, piąty sklep od rogu Nr. 471 lit. A, wprost Banku. Tamże dostać można **Musztardy** Francuzkiej i Angielskiej, własnego wyrobu w rozmaitych gatunkach, na słoiki, tuziny i garnce, oraz **Octu** prawdziwego winnego (Bordeaux) i astraganowego i t. d. **Cennik** Musztard i t. p. powyższy Skład na żądanie gratis udziela.

(1-4381)

(N. D. 2031).

FOLWARK

630 mórg w dobrej ziemi z znaczną propinacją, gorzelnią, łakami, w Gubernji Petrowskiej, cztery wiorsty od kolei żelaznej położony, **jest do sprzedania**. Wiadomość w domu Pocztowym w Warszawie u Karpińskiego.

(1-4569).

(N. D. 2033).

200 owiec Matek,

zdalnych do chowu rasy średnio poprawnej, i **100 Jagniąt** tegorocznych z miesiąca Stycznia do zebrania postrzyży, z wolnej ręki są do sprzedania w dobrach **Bolesława** położonych w Powiecie Jędrzejowskim Gubernji Kieleckiej o mile jedną od miasta Wodzisławia, a ośm mil od stacji Kolei Żelaznej Warszawa - Wiedeńskiej w Myszkowie. — Bliższa wiadomość u właściciela dóbr na miejscu, — poczta Wodzisław. (1-4726)

(N. D. 2009).

W mieście Powiatowem Włocławku, otwartą została **Fabryka** czyli **Dystylarnia** wszelkich Wódek, Araków, jako też i wyrób wszelkich Likierów, Cremów, nie ustępujących w niczem zagranicznym, pod firmą **J. Partowicz et Cmp.** Ponieważ podobnych wyrobów czuł się brak w tamtej okolicy, a właściciele powyższej Dystylarni niczego nie szczędzili, aby takową postawić na stopnie wydoskonalenia i dobroci urządzając ją na odpowiedniej skale, przy ulicy Szerokiej w domu Kupca Józefa Wolfina pod Nr. 262; przeto mają niewątpliwą nadzieję, że tak miejscowi jak i okoliczni mieszkańcy Włocławka, poprą szczerze to ich nowe przedsiębiorstwo, połączone jednocześnie z dogodnością dla nich.

(3333)